CUMARTESİ
4 TEŞRİNİEVVEL 1930
5 inci sene, No 1670
NUSHASI 5 KURUŞTUR

Milliyet

Başmuharriri: Siirt Mebusu MAHMUT

BUGÜN

2 nci sahifede:
1— Tarihi tefrikamız: Abdülhamit 2- Harici ve son haberler

3 üncü sahifede
1— Ermeni katolikler arasında ihtilâf çıktı.
2— Darülfünunda kayıt müddeti temdit edildi.
3— Müskirat inhisar müdiri Ankaradan geldi.

4 üncü sahifede
1— Garp edebiyatı
2— Hikâye
3— Roman

Fikirlerin müsademesinden...

Bir çok hakikatler fikirlerin müsademesinden çıkar. Büyük Millet Meclisinin son celsesinde bunun bazı misallerini gördük. Yeni fırka erkânı tarafından, zaman zaman gazetelerde beyanat şeklinde, nutuk halinde ortaya atılan fikirler, bu celsede tamamile aydınlandı.

İki taraf liderinin karşılıklı olarak teati ettikleri sert sözlere rağmen bitaraf bir müşahit hükmedebilir ki ana prensipler üzerinde esaslı bir ihtilâf yoktur. Bu celsede, muayyen bazı büyük meseleler etrafındaki tereddüt ve müphemiyet te zail olmuştur.

Bu meselelerden biri, haricî borçlar meselesine aittir. Hatırlardadır ki, yeni fırkanın teşekkülü sırasında fırkanın lidesine atfedilen bazı beyanat efkârı tereddüde düşürmüştür.

Bu beyanata göre Fethi Bey, haricî borçlar meselesinde hükûmetten büsbütün ayrı bir noktai nazara maliktir. Bundan başka, yeni fırkanın lideri muhtelif yerlerde irat ettiği nutuklarda olsun, Mecliste hükûmetin umumî politikasını tenkit eden beyanatında olsun, bu meseleye temas etmemiştir. Halbuki bu iş etrafındaki hakikatin dahilde ve hariçte anlaşılmasına kat'î bir zaruret vardır.

Meclisteki beyanatım arasında vesile düştü, bu meseleye temas ettim. Serbest Fırkanın haricî borçlar meselesindeki politikasının izahı temennisinde bulundum. Çünkü ortada dolaşan bir rivayete göre Fethi Beyin fırkası, 1928 mukavelesinin aynen icra ve tatbikine taraftar bulunuyor.

Muhterem Fethi Bey, oturduğu yerden bu rivayetin doğru olmadığını söyledi.

Sonra da, Başvekil Paşanın aynı mesele etrafındaki beyanat ve istizahına karşı da hükûmetin borçlar meselesindeki politikasına muarız olmadığını, söyledi ve ilâve etti:

— Bunu söylemek için mecnun olmak lâzımdır.

Memleket meselelerinde vazıh olmanın daima faydası vardır. Borçlar meselesinde muhterem Fethi Beye atfedilen yanlış politika, alâkadar birçok ecnebileri ümide düşürmüştür.

Bu ümidin akislerini bazı ecnebi gazetelerinde görmüş, okumuştuk. Muhterem Gümüşane meb'usunun borçlar politikası hakkındaki son ve kat'î beyanatı, vahî emellere bel bağlıyanların ümitlerini kıracak mahiyettedir. Bu hakikatin tezahürünü, fikirlerin müsademesine medyunuz.

Siirt Mebusu
MAHMUT

Ismet Paşanın Fethi Beye cevabı

Solda Millet meclisi Ismet Paşanın nutkunu dinliyor. Ortada Gazi Hz. Riyaseticumhur locasından Meclis müzakeratını takip ederken. Solda Gazi Hz.nın Meclisi teşrifleri

Başvekil Ismet Paşanın Millet meclisinde ikinci mühim nutku

Fethi Beyi altı sene evvel, on sene evvel nasıl ise öyle buldum. Halk Fırkasından tazallûm rolü Halk Fırkasına azamî zulûm yapmış bir arkadaşa yakışmaz

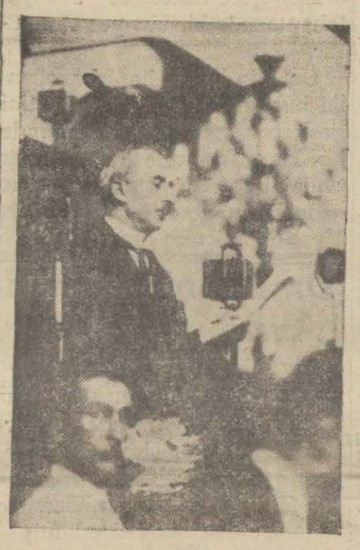

Ismet Pş. Mecliste nutkunu irad ederken

Biz kendimizi bildiğimiz zamandanberi daima hesap vermeğe hazırız. Biz iktısadiyatta millî iktısatçıyız. Fethi B. ise bunun aksini iltizam ediyorlar. İki siyaset arasındaki fark budur..

Fethi B. kabinenin programını tenkit ederken

Ankara, 3 (A. A.) — Başvekil İsmet Paşa Hazretleri B. M. Meclisinin dünkü içtimaında Serbest Cümhuriyet Fırkası Lideri Fethi Beyin hükûmet programları hakkındaki tenkidatına cevaben aşağıdaki nutku irat buyurmuşlardır:

— Muhterem Efendiler! Karşı taraf Lideri Ali Fethi Beyin Halk Fırkası programı hükûmetin icraatı gibi muhtelif vesilelerle söyledikleri sözlerde hakikaten güzel şeyler buldum. Çok mahirane takdirler, politika tuzakları vardır; bizde epeyce gün ve takdirler görmüş olduğumuz için güzel tetkik zannettiğimiz bu tuzakları ve oyunları birer birer teşhir etmekle kendilerini zevkıyap edeceğimizi zannederim. (Alkışlar ve bravo sesleri) Evvelâ Meclis niçin toplanmış, bunun sebebi hakkında kendilerini bir türlü kâfi derecede ikna edemiyorum. Meclisin toplanması resmen ve alenen neşrettiğimiz kararname ile millî paranın kıymetini korumak için alınacak hususî bir tedbire taallûk ettiğini tasrih etmiştik. Fakat nazarlarından kaçmış olacak. O kararnamede bu vesile ile B. M. Meclisine günün siyaset meselelerini, memleketin vaziyetini mütalea için de fırsat vermiş olacağımızı kaydetmiştik. Bunun için bütün hareketimizde evvelden ilân ettiğimizden başka bir tarz yoktur. Para meselesi için Meclisin toplanmasına hakikaten lüzum var mı idi? Kendilerine vereceğim malûmat mutmain eder zannederim. Türk parasının fazla yükselmesine karşı Meclisi toplamadan bir karar ittihaz etmeğe hükûmetin salâhiyeti var mıdır? Bunu ariz ve amik tetkik etmiştik. Şûrayı Devlet reisi Meclisin bütçe encümeni reisi ve Meclis reis vekili ve şimdi hükûmete dahil olan arkadaşlar ve eski vekiller daha ben Sıvasa gitmeden evvel ve Sıvasa gittikten sonra def'atle toplandı. Hariciye hukuk müşavirleri iştirak ettiler. Vaziyetleri ve atları bu kadar belli olan zatlar birer birer mütalea edilerek verilmiş bir neticenin herhangi bir politika oyunu addedilmesine imkân yoktur. Hakikat budur. Bunu böyle kabul etmek lâzımdır.

Görüyorum ki bu toplanma münasebetile hükûmetten bazı vekillerin çekilmesi Serbest Fırkanın faaliyeti eseri olmak hasebile kendilerini iftihara müstağrak etmiş. Eğer vekil çekilmesinden çok hoşlanırlar ve fikir münakaşaları karşısında çok dermansız kalırlarsa bana haber versinler, bizzat istifa eder, kendilerine sevinmek bililtizam fazla sözlerden azade olarak sırf işe taallûk eden kısa, musarrah maddeler üzerinde arzettiğim hükûmet programından bahsederken bunun haricine çıkmaları memlekette alâka uyandırmış bir tabiî vaziyetten Halk Fırkasının teşkilâtını, mutemetlerini bir daha teşrih etmek için fırsat görmüş olmaları hazin bir manzaradır. Kendileri kabul etmelidir ki Serbest Fırkanın vücuda gelmesinde

(Devamı 5 inci sahifede)

Gazi Hz.

İcap ederse bizzat Başvekâleti deruhte buyuracaklar

Reisicümhur Hz.nin mühim beyanatı

Ankara — Gazi Hz. yeni kabine hakkında şu beyanatta bulundular:

— "Arkadaşlarımız içinde başvekillik yapacak zevat çoktur. Fakat bütün bu arkadaşların dahil olduğu halde milletin umumî temayülü benim şu ve bu zaruret karşısında başvekil olmamı icap ettirirse bu vazifeyi kemali tevazu ve minnetle ifaya müheyyayım.

Bu takdirde benim aynı zamanda riyaseticümhuru uhdemde bulundurmamın elbette imkânı kanunîsi yoktur.

Benim alacağım bu yeni vaziyeti muhtelif tarz ve manalarda suitefsir etmek, Türk milletinin efkârını teşviş edecek tarzda izaha kalkışmak hiç te makul ve mantıkî değildir.

Amerika sistemini memleketimizde tatbik etmeği hiç hatırıma getirmedim. Sistemsiz ve kanunsuz tarzda Reisicümhurlukla Başvekâleti birleştirmeği asla düşünmedim. Ve düşünecek adam olmadığım bütün milletçe malûmdur zannederim.

Bugünkü şerait içinde bir hükûmetin, millet ve memleket menfaati için takviyesine masruf herhangi sözümü bin türlü malâyanilerle istismar etmeğe kalkışmak istiyenler çok bedbaht adamlardır."

Rus filosu dün sabah Istanbula geldi

Sovyet gemileri yarın sabah Italyaya gidiyorlar

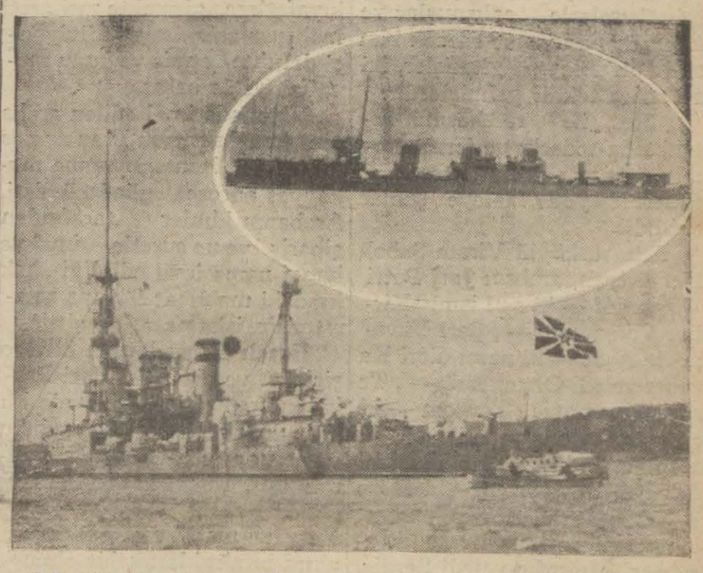

Dün limanımıza gelen Okranya krovazörü ile Rus torpidolarından biri

Karadeniz Rus donanmasına mensup ve 3 gemiden mürekkep bir filo dün saat 10 da limanımıza muvasalât etmiş ve Dolmabahçe önünde demirlemiştir.

Filo limanımıza girerken top atmak suretile şehrimizi selâmlamıştır. Filo amiral Şeltuya kumandasında Çirvonnaya Okraniya kruvazörü ile Şaomyan ve Nezamosni torpitolarından mürekkeptir. Şahkur ve Komonar ismindeki tahtelbahirler de bugün öğleyin limanımıza geleceklerdir.

Filonun mihmandârlığına Rauf B. tayin edilmiştir. Kruvazör 1925 de, tarpitolar 1921 de ve tehtelbahirlerde 1926 senesinde Odesa civarındaki Nikolayef tezgâhlarında inşa edilmiştir.

(Devamı 2 nci sahifede)

Rus konsolosu filoyu ziyarete giderken

Mübadele

Yunan emlâkinin müterakim kiraları

Bitaraflar kararlarını pazartesiye verecekler

Muhtelit mübadele komisyonu bitaraf rüesasından olup mezunen Avrupada bulunan M. Henderson pazargünü avdet edeceği komisyon riyasetine bildirmiştir. İade edilen Yunan emlâkinin müterakim iratlarına ait hakem kararı da pazartesi günü tarafeyne tefhim edilecektir. İtilâfnamenin tatbikinden sonra verilecek olan bu ilk hakem kararının tefhimini müteakip Yunanistanda bulunan ve evvelce hakkı hiyarını Türkiye lehine istimal eden Türklerin Ankara itilâfnamesinden sonra Türk tebaasından mı, Yunan tebaasından mı addedilmesi icap ettiğine dair olan hakem kararı verilecektir. Avrupa da bulunan M. Ri -

(Devamı 2 nci sahifede)

Fethi Beyin nutku vâzih ve sarih değildir

Liderin Meclisteki nutku Balıkesir ve Manisadaki nutukları gibi müphemdir

Başmuharririmiz Siirt Meb'usu Mahmut B. in evvelki gün M Meclisinin içtimaında irat ettiği nutkun son taraflarını hulâsaten neşretmiştik. Bugün de bu nutkun baş taraflarını aynen neşrediyoruz:

Efendiler, muhterem başvekil, hükûmetinin faaliyet programını izah etti. Bu programda şimdiye kadar olduğu gibi, halka daha ziyade emniyet veren, idarede daha ziyade emniyet, sıkı bir nizam ve adalet tesisini vadeden, memlekete refah yollarını açacak olan birçok ahkâm vardır. Efendiler, her memlekette vaki olur. Bazı devlet adamları, siyasî fırkaları, hatta iktidar mevkiine geçen hükûmetler, ilk günlerde ortaya koydukları programlarla milletlere birçok şeyleri vadederler. Vadettikleri şeyler kabili istihsal midir? Bu mevzuu inceden inceye düşünmek bugünün mevzuu haricindedir. Çünkü o devlet adamlarının, o siyasî fırkaların, o hükûmetlerin başlıca gayeleri yalnız ve yalnız o günü kurtarmaktır. Ötesi için nihayetsiz sebepler ve özürler bulmak mümkündür. Efendiler, her memlekette halk şimdiye kadar böyle kuru vaitler ve demagojik programlara inanmak yüzünden çok aldandı, çok zarar gördü. Şimdi fertlere karşı da, fırkalara karşı da sari bir emniyetsizlik gösteriliyor. Onun içindir ki halk bir devlet adamına veya bir siyasî fırkaya emniyetle bağlanmadıkça onların siyasî tarihlerinde, mazilerinde birtakım hususiyetler ve faziletler, muvaffakıyetler arıyor. Siyasî hayatlarındaki teccllilerini, aklı selimi ile ölçüyor, ondan sonra da itimat veya ademi itimat kararını ona göre veriyor. İşte, bu noktai nazardan hiç şüphe yok ki efendiler tecrübeye ve parlak tarihe malik bir devlet adamı olarak İsmet Paşa ve muvaffak bir siyasî fırka olarak C. H. Fırkası her cihetle aziz Türk milletinin emniyet ve itimadına lâyıktır ve gene onun içindir ki hükûmet namına yapılan

(Devamı 2 nci sahifede)

Intihabat

Yarın sabah İstanbulda başlıyor

Müntahipler Halk fırkasına rey verecekler

Yarın saat 9 da belediye intihabatı başlıyacaktır.

Vazifeleri biten intihap encümenleri reylerin sandığa atılmasile tekrar faaliyete başlıyacaklardır.

Yarın sabah bütün kaza merkezlerinde mutat merasimle sandıklar açılarak içleri boş olduğu tespit edildikten ve mühürlendikten sonra sırasile herkes reyini atmağa başlıyacaktır. İstanbulun 10 kazasında da intihap ayni günde başlıyacaktır. Fakat intihabın her tarafta ayni günde bitmesi lâzım gelmemektedir. Mülhakattaki belediye intihabatının arkası peydarpey alınmaktadır. Alman haberlere göre her tarafta C. H. fırka

(Devamı 2 nci sahifede)

B. M. M. Reisi

Bu sabah İstanbula dönüyor

Ankara, 3 (Telefonla) — B. M. M. Reisi Kâzım Paşa bugün (dün) 12 trenînin arkasına takılan vagonla İstanbula hareket etti. Yarın (bugün) saat 8 de Haydarpaşada bulunacaktır. Kâzım Paşa ayın 27 ve ya 28 inde Ankaraya dönecektir.

B. M. M. Reisi Kâzım Paşa

Istanbulda inşaat gün geçtikçe çoğalıyor

Yeni binalar ve cesim apartımanlar bilhassa Beyoğlunda yapılıyor

Şehrimizde inşaat faaliyeti şayanı dikkat surette artmaktadır.

Bilhassa inşaatın en ziyade tekâsüf ve temerküz ettiği Beyoğlu taraflarında geçen sene (270) bina inşa olunmasına mukabil bu sene eylûl nihayetine kadar dokuz ay zarfında inşa edilen ev ve apartımanların miktarı (301) e baliğ olmuştur.

Bunların ekserisini Maçka ve Cihangir cihetlerinde vücuda getirilen muhteşem ve cesim apartımanlar teşkil etmektedir.

Ticaret işlerindeki durgunluk dolayısile sermayeleri âtıl kalan bir çok zenginler büyük apartımanlar yapmağa ehemmiyet vermektedir

Hatta son aylarda ev kiralarının mütemadiyen sukutu bile bu inşaat akınını durdurmuş değildir. Şehrin nüfusu itibarile mütekâsif olan Fatih, Bayazıt, Eminönü mıntakalarında da inşaat fazladır.

Bu mıntakalardaki yeni inşaat yekûnu son bir senede (282) kadardır. Fakat İstanbulun sayfiyelerinde in-

(Lûtfen sahifeyi çeviriniz)

Beş hasta var!
ETEM İZZET'in yeni romanı
Milliyet'te çıkacak

Sultan Hamit!

Tahsin Paşanın Hatıratı..

No: 55

(Tercüme ve iktibas hakkı mahfuzdur.)

Abdülhamide suikast

Üç Ermeni ihtilâlciye bir Belçikalı anarşist te iltihak etmiş bulunuyordu..

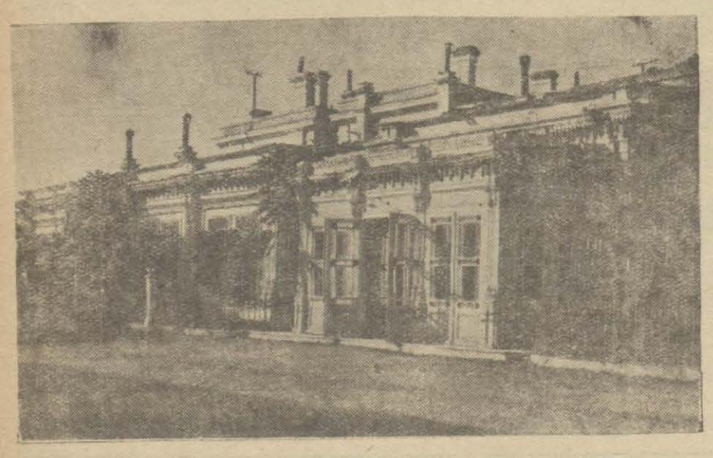

Cıt kasrı

İstanbulda bu üç ihtilâlciye Belçikalı anarşistlerden ve Singer fabrikası memurlarından (Jüres) iltihak etmiştir. Bu Jüres bomba hâdisesinin ruhu, âmili ve en başlıca faili idi. Hariçten gelen üç Ermeni ile İstanbulda kendilerine iltihak eden Jüres bir ay burada gizli müzakerelerle çalışmışlar ve kendilerine hizmet edecek kimseleri hazırlayıp gitmişler, iki ay sonra tekrar gelmişlerdir.

Jüres ile rüfekasının İstanbulda tedarik ve icraat komitesi namı altında tertip ettikleri heyeti faaleye şunlar dahildi:

Arnavutköylü Viram Şaboh Kendiriyan, arabacı Jorj Petri Varşamof — ki asıl ismi Kirkor Varşamdır —, Şarl Yuvanoviç Aşot — ki namı dieri Karabet veledi Ohannestir —, Terase Yuvanoviç Torkom — ki asıl ismi Ardaş veledi Haçik Kaptanyandır, Tiflisli Madam Ancuva, Silviyoriyiçi—ki Köse Aristidi, Karlo, Alfons Vugan isimlerini de taşımaktadır, arabacı Mığırdıç veledi Sergiz, Garpyan, seyis Yervant Frankolyan, Serkl Doryanda hademeden Bitlisli Manok ve saire.

Bunların elebaşılarından Hiristofor Mikaelyan ile kızı olarak tanıttığı Robina Kayn ve Liparis ve zevcesi Madam Sofi Liparis vak'adan evvel iki defa gayet muntazam giyinmiş, kibar kılıklı birer ecnebi gibi cumaselâmlığına gelmişler, ecanibe mahsus mahalden selâmlığı temaşa etmişler ve tetkikatta bulunmuşlardır. Kendilerinin mazbut ifadelerinden anlaşıldığına göre bu üç elebaşı tetkikatı vâkıada şu neticeye vâsıl olmuşlardır:

Sultan Hamit binek taşından arabaya bindikten bir dakika kırk iki saniyet sonra camiin dış kapısı önüne vâsıl olur. Binaenaleyh saatle işliyen bir bombanın makinesi Sultan Hamidin binek taşında arabaya bindiği dakikada harekete getirilip bir dakika kırk iki saniye sonra saatin ibresi infılâk noktasında ateş verince Sultan Hamit tam bu infılâkın hizasına gelmiş ve bütün maiyeti ile berhava olmuş olacak idi.

Elebaşılar bu tetkikatı yaptıktan ve ikinci defa selâmlık merasimini görmek bahanesile gene ayni mahalle gelip tecrübelerini tekrar ettikten sonra ve sıhhatine kanaat getirdikten sonra İstanbulu terkederek Viyanaya gitmişler. orada (Nesel Dofer) araba fabrikasına Meylor nev'inden ve çizdikleri plân dairesinde bir araba sipariş etmişlerdi.

Arabanın İstanbula çıkarılması vazifesini buradaki komiteciler ve bilhassa altı muhtelif isim taşıyan ve çeşit çeşit kıyafetlere girmekte mehareti mahsusa sahibi olan Silviyoriçi deruhte etmiş ve bunu muvaffakıyetle başarmıştır.

Viyanada imal edilen arabanın konşimentosu Fransız postanesinde (Ranter) namına mukayyet adrese gönderilmişti. Arabanın kimler tarafından sipariş ve ne suretle imal ve hangi nama irsal edildiği hakkındaki malûmat Viyana sefaretimizin iş'arma müstenittir.

Esaslı elebaşılardan Silviyoriçinin ve nişanlısı Mari Paskal'ın ikamet ettikleri evde Milinit dolu paketler bulunduğu ve arabayı gümrükten çıkararak Mığırdıçın kardeşi Ohannes ve yeğeni Osep ve seyis Yervant marifetile Şişlide bir ahıra bıraktıkları sabit olmuştur.

Bomba vak'asından evvel ihtilâlciler Belçikalı Jüresin evinde mükerreren içtima etmişlerdi.

(Bitmedi)

Zetinciler

Muamele vergisinin ilgası için

B. M. Meclisi riyasetine müracaat edildi

Zeytinyağı fabrikatörleri, zeytinlerden istihsal olunan yağlardan alınan muamele vergisinin bu seneki mahsulün toplanmasından evvel ilgasını temin için Büyük Millet Meclisi riyasetine müracaat etmişlerdir.

Bu fabrikatörler namına Meclis riyasetine verilen istidada deniliyor ki:

"— Türkiyenin zeytinyağı istihsalâtı, dahilî istihlâkâtın iki misli kadardır. Zeytinyağcılık büyük bir buhran geçirmektedir.

Bunda İspanya ve şimalî Afrikada zeytinciliğe büyük bir ehemmiyet verilmesi âmil olduğu gibi Adana, Mersin ve İstanbulda müteaddit nebatî yağ fabrikaları açılarak yerli pamuk çekirdeği ve susamdan başka hariçten bilâresim getirilen koko ve araşit tanelerinden yağ çıkarılması zeytinyağcılığımıza ehemmiyetli darbeler vurmuştur.

Zeytinliklerimiz asgarî (300) milyon lira kıymetindedir ve mühim bir servet membaıdır.

Haricî rekabete karşı muvaffak olabilmek için yalnız nefasete itina etmek kâfi değildir. Maliyet fiatını yükselten sebepler şunlardır:

1 — Zeytin mıntakalarında başka bir ziraat ve san'at şubesi mevcut olmadığından oralardaki ameleler zeytin zamanı olan iki üç ay zarfında kazandıkları para ile maişetlerini temin edebilmek için fazla ücret alıyorlar.

2 — Zeytinliklerin bulundukları yerlerden fabrikalara nakliyat çok pahalı oluyor.

3 — Bunlara inzimam eden tekâlif ise rekabeti büsbütün imkânsız bir hale getiriyor. İki okka yağ hasılatı olan bir ağaçtan on dokuz buçuk kuruş arazi vergisi alınmaktadır.

Bugünkü yağ fiatlarına göre vergi nisbeti yüzde otuzu geçmektedir. Halbuki Yunanlılarda bir buçuk darhmiden ibarettir. Sarfiyatın azlığından dolayı (15) milyon kilo kadar olan 929 senesi zeytinyağı istihsalâtının mühim bir kısmı henüz satılmamıştır. 930 zeytinyağı rekoltemiz ise (35 — 40) milyon kilo kadar tahmin edilmektedir.

Bu yağların yarısını harice çıkarmağa muvaffak olamazsak yağcılıkta daha büyük bir buhran zuhûr edeceği şüphesizdir.

İlk tedbir olarak yüzde altı muamele vergisinin hemen ilgası lâzımdır."

HARİCÎ HABERLER..

Cenevrede

misaklar

Komisyonda bir takım müşkilât çıktı

Bu meselenin tetkiki gelecek seneye kalacak

Cenevre, 2 (A.A) — Mevcut beynelmilel misakların ahenktar kılınmasını temine memur komisyonda bir takım müşkülât zuhur etmiştir. Tali komite bu meselenin gelecek seneye tehirini tavsiye eedcektir. Lort Cecil bu tehir teklifini protesto etmiştir. Çünkü, misaklar arasında bir ahenk vücude getirmesini 1929 senesinde teklif eden İngiltere olmuştur.

Küçük hariciye nazırlarının tetkikatı

Cenevre, 2 (A.A) — Küçük itilâfa dahil üç devletin hariciye nazırları Cemiyeti Akvam meclisi kebirinin umumî noktai nazardan ve gerek kendi memleketlerini alâkadar eden hususî noktai nazardan maruf olan meselesi hakkında tetkikatta bulunmuşlardır. Üç nazır ayni zamanda Avrupanın hali hazırda ki siyasî vaziyetini tetkik etmişlerdir. Nazırlar, üç memleketin muşahhas ve bilhassa şark tamiratına müteallik Paris itilâflarına dair olan bir çok meseleler hakkında ittihaz edecekleri hattı hareketi tayin ettikten sonra önümüzdeki içtimam gelecek ilk baharında aktedilmesi hususunda mutabık kalmışlardır.

Ingilterede

İmperatorluk konferansı

Londra, 2 (A.A) — İmparatorluk konferansı bugün valiî umumilerin tayini meselesile imparatorluk eczası arasındaki ihtilâfların havale edileceği bir mahkemenin ihdası meselesini müzakere etmiştir. İktısatî komite gümrük rüsumunun mütekabileyetine, ihtiyarlık aidatı te kaudiyesine müteallik meseleler le bunlara mümasil meseleleri müzakere etmiştir.

Tediye edilecek istikraz tahvilâtı

Londra, 2 (A.A) — Hazine nezareti hükümetin yüzde 4 faizli olup varidat üzerine mevzu vergiden muaf tutulmuş olan istikrar tahvillerini önümüzdeki K. sani ayının 15 inde tam kıymeti üzerinde tediye etmeğe karar vrmiş olduğunu bildirmektedir. Bu istikrazın miktarı 7 milyon İngiliz lirasından ibaret idi ve 1929, 1924 seneleri arasında itfası kabildi. Hazine nezareti ayni zamanda 1934, 1936 seneleri arasında itfa edilebilecek yüzde 4 faizli hazine bonoları nın ihraç edileceğini bildirmektedir. 100 İngiliz lirası kıymetinde olan bu bonoların miktarı mahdut değildir.

Tahranda şiddetli zelzele oldu

Tahran, 2 (A.A) — Saat 16 da kuvvetli bir zelzele hissedilmiştir. Hiç bir hasar yoktur.

25 Fransız seyyahı Bursada

Bir kaç gündenberi şehrimizde bulunan 25 Fransız seyyah dün berayı tenezzüh Bursaya gitmişlerdir. Bugün şehrimize avdet ederek Aniştayın vapuriile Selâniğe gidcekler.

Amerikada

M. Hoover

Bankalar içtimaında nutuk söyledi

İstihsalâtın tezayüdünden fiatlerde yapılacak tadilât

Klevland, 2 (A.A) — Amerika bankerlerinin bir içtimaında bir nutuk söylemiş olan M. Hoover, istihsalâtın tezayüdü münasebetile fiyatlarda icra edilmek istenilen tadilâtın iyi bir yolda olduğunu beyan etmiştir. Müşarünileyh demiştir ki: Servetimiz halelden masundur. Servet membalarımızda tenakus yoktur. Bizim, gayet muazzam olan müessesatımızı, bizim sinai ve ticarî teşkilâtımız geçen iki sene zarfında haiz olduğu kuvvet ve salâbetten daha ziyade kuvvtlidir.

Amerika Reisicümhuru Amerikalılara inhitatın cihanşumul olmasına rağmen dünyanın diğer taraflarının yükselmesine atalet içinde intizar etmemelerini tavsiye ettikten sonra Amerikalıların diğer milletlere muavenet ve himayelerini diriğ etmemleri lâzım geldiğini ilâve eylemiştir.

M. Hoover

Bogota, 2 (A.A) — Kolombiya arazisinde mevcut petrol mahatkımın ecnebiler tarafından işledilmesine müsaade bahş olacak bir kanunun 10 güne kadar neşredileceği haber verilmektedir.

Rus Filosu

(Başı birinci sahifede)

Filonun iki tane tayyaresi vardır. Filonun siyasî komiseri Yoldaş Poşiniskidir. Kruvazörrün süvarisi Nisiniski, torpidoların süvarleri Mihalko ve Yevokimoftur.

Filo ile beraber maruf bir Rus gazetecisi ile son zamanlarda Rusyanın en şöhretli edibi olan İlâdkor ve Moskovada "Rapp„ namındaki encümeni edebinin reisi Lougovkoy ismindeki Rusların millî şairi de şehrimize gelmiştir.

Dün akşam sefarethanede saat yedide filo zabitanı ve askerleri şerefine bir süvare verilmiştir. Ziyafette Rus tebaasından da bazı zevat hazır bulunmuştur.

Ziyafette Rus filosunun limanımızı ziyareti münasebetile Ankaradan şehrimize gelen Rus maslâhatgüzarı da hazır bulunmuştur. Süvare hususî olduğundan resmî makamat davet edilmemiştir. Ziyafette filo orkestirası millî havalar çalmış, şair Lovgovkoy tarafından şiirler okunmuştur.

Müteakiben sefarethanenin salonunda askere 14 üncü tahtelbahri ismindeki filim gösterilmiştir. Bugün Beyoğlu sinemalarından biri sefarethane tarafından kiralanarak bütün matineler askere tahsis edilecektir.

Bugün saat 10 da filo kumandanı valiyi, saat 11 de de kolordu kumandanı ziyareti iade edeceklerdir.

Şehrimizde başka hiç bir merasim yapılmıyacak, yarın saat 11 de filo limanımızdan İtalyaya müteveccihen hareket edecektir.

İtalyada Messivada bir kaç gün kaldıktan sonra doğruca Rusyaya avdet edecektir.

İtalyaya giderkenğ ve dönüşte filonun Yunanistana uğraması mevzuu bahis değildir.

Macaristanda

M. Bethlen

Macar Başvekili Ankaraya geliyor

Ananevî Türk - Macar dostluğunun takviyesi

Deyli Telgraf gazetesinin Peşte muhabiri Macaristan başvekili kont Bethlen'in Ankarayı ziyaret tasavvuru hakkında şu malûmatı vermiştir:

Başvekil yakında Ankarayı ziyaret edecektir. Bu seyahatten maksat Türkiye ve Macaristanı alâkadar eden haric siyasî meseleleri görüşmektir.

Nim resmî izahata nazaran kont Bethlen'in emeli Macaristan ile Türkiye arasındaki ananevî dostluğu takviye etmektir.

Fethi Beyin nutku vazıh değil

(Başı birinci sahifede)

beyanatın gerek meclisi âliniz tarafından ve gerek bütün vatandaşlar tarafından lâyık olduğu emniyet ve teveccühle karşılanacağına şüphe etmiyorum. İsmet Paşanın beyanatından sonra S. C. Fırkasının lideri muhterem Fethi Beyefendinin de nutuklarını dinledik. İtiraf etmeliyim ki Efendiler bu iki nutuk arasında bir veçhi münasebet bulmadım. İsmet Paşanın beyanatında devletin büyük meselelerinin, fırkasının ana prensipleri, memleketin dahilî ve haricî, siyasî, hükûmetin malî ve iktısadî politikası, elhasıl devlet makanizmasını daha muntazam ve medenî bir şekilde yürütmek için ittihaz olunan tedbirler mevzuubahistir. Halbuki muhterem lider Fethi B. nutuklarında yalnız tâli meselelere temas buyurdu. Naçiz kanaatimce zemin ve zaman noktai nazarından bugün ifadesini o kadar müstacel ve mühim görmediğim mutemetleri, fotoğraf tevzii ve buna benzer meselelerden bahsetti. Doğrusu Efendiler efkârı umumiyenin beklediği bu değildir. Hakikati olduğu gibi görmek lâzımdır. Bugün efkârı umumiye memleket meselelerine ve devletin umumî idaresine karşı bir nevi tereddüt ve müphemiyet içinde kalmıştır. Bunun saik ve müsebbipleri kimlerdir? Bendenizce şimdi bu meselelerin üzerinde durmak caiz değildir. Efkârı umumiyenin bizden istediği şey her şeyden evvel vuzuhtur. Son zamanlarda münakaşa ve tenkit mevzuu olan memleket meseleleri üzerinde tam bir vuzuhtur. Gönül isterdi ki efkârı umumiyeye karşı vazıh olmakta muhterem Fethi Beyefendi hepimize takaddüm etsin. Bilhassa muhtelif meselelerde fırkasının noktai nazarı nedir? Onları açık anlatsın. Meselâ S. C. Fırkasının şimendifer politikası nasıldır. Yeni fırka kendisi için mevzuu şikâyet edindiği vergiler için ne düşünüyor, hangi vergileri tenzil etmek ve buna mukabil hangi masraflar, kısmak istiyor? İnhisarlar hakkındaki umumî noktai nazarı nedir? Yeni fırka İsmet Paşa hükûmetinin haricî borçlar meselesinde takip ettiği hattı hareketi tasvip ediyor mu? Yeni fırkanın iktısadî mesleği nedir? İşte Efendiler, bütün bu meseleleri tasrih ve her mesele üzerindeki noktai nazarlarını izah etmedikten sonra Fethi Beyefendinin bugünkü nutkundan amelî hiçbir fayda hâsıl olmaz. Tabirimi af buyursunlar. Bu meseleleri izat etmiyen Fethi Beyefendi sadece Balıkesir, Manisa nutuklarında bir de Ankara nutku ilâve buyurmuş olduar. Fethi Beyefendi bu kürsüde söylenecek sözlerin esaslı tetkikata, vesikalara müstenit olması zımnında ısrar ettiler. Hakları vardır ve işte bu sebepledir ki bilmünasebe bir meseleye temas edeceğim. Bendeniz hem ümit, hem de temenni ediyorum ki muhterem Gümüşane Meb'usu fırkasının programını ve mevzuu bahis meseleler hakkındaki noktai nazarları heyeti celilenizin huzurunda izah için ilk fırsat ve imkândan istifade buyuracaklardır. Muhterem Efendiler, yeni hükûmet, memleketin iktısadiyatı noktai nazarından ehemmiyetli bir çok meseleler arasında kredi işlerine de temas etmiş ve bilhassa ziraî krediye imkân dairesinde bir vüs'at vermek kararını almış bulunuyor. Bu mucibi memnuniyet bir şeydir.

Mahmut Bey müteakiben hükûmetin faaliyet programma temas ederek:

— Programda halka daha ziyade emniyet veren, idarede daha ziyade nizam ve adalet tesis eden ahkâm vardır. Evvelce intişar eden makalede Romanyadaki faiz nisbetinden bahsetmiştim. Fethi Bey geçen sefer benden delil istediler. Daha iki ay evvel Romanyada Bükreşte idim. Orada görüştüğüm iki banka direktörü yazdıklarımı teyit etmişlerdi. Bilmiyorum daha delil ister mi? Fakat tekrar edeyim ki zikrettiğim faiz nisbetleri istikrardan sonraki devre aittir. Fethi Bey emniyetli, kıymetli bankaların daima yüzde dokuzla para bulabileceklerini söylediler.

Düşününüz Efendiler, kuvvetli ve emniyetli bankalar ancak yüzde dokuzla para bulurlarsa acaba ikinci, üçüncü derecedeki müesseseler, ticaret ve san'at erbabı, çiftçiler ve esnaf yüzde kaçla bulabileceklerdir.

Son Haberler

M. Venizelosun seyahati

Yunan Başvekili ayın 22 sinde Ankarada bulunacak..

Ankara, 3 (Telefonla) — Venizelosun ayın 22 sinde Ankarada bulunacağı anlaşılmakta dır. Yunan Başvekili İzmir kile gelecek ve Ankarada 3 kaldıktan sonra İstanbul tarle Atinaya avdet edecektir.

Macar Başvekili ne gün geliyor

Ankara, 3 (Telefonla) — Mcaar Başvekili, kot Betlenin ayın 29 unda Ankaraya gelmesi mukarrer gibidir.

Adliye vekili şehrimizde

Ankara, 3 (Telefonla) — Adliye vekili Yusuf Kemal B., bazı hususî işlerini görmek için bu akşam İstanbula gitmiştir.

Şarköy belediye intihabatı

Şarköy, 3 (Milliyet) — Bir fahtadanberi devam eden ve buradaki serbestçilerin hatırı hayale gelmedik propaganda ve gayretlerinden hâli kalmıyan belediye intihabı azim galebe ile Halk Fırkası namzetlerinin lehine neticelenmiştir.

Atletlerimiz Atinac hüsnü kabul gördül

Atina, 4 (Sureti mahsusa gönderdiğimiz muharririmiden)-Atinaya kadar güzel bir culuk yaptık, Atinada bize p lak bir istikbal yapıldı, Yunalı sporcular büyük dostluk g terdiler. Atletlerimiz Falen Akteon otelindedirler.

Atletizme 12 Türk, 35 Yunan, 20 Bulgar, 21 Romen, Sırp girecektir.

Burhaneddin

Fethi Bey geliyor

Ankara, 3 (Telefonla) Serbest Cümhuriyet Fırkası deri Fethi B. ekspresle İstanla hareket etti.

Geceki cinayet

Trakya lokantasında bir kadın vuruldu

Dün gece Sirkecide Trakya lokantasında bir cinayet olmuştur.

Üç gün evvel hapishaneden iki buçuk sene mahkûmiyetini geçirerek çıkan Kâmil isminde biri Hacer isminde bir kadını sırtından bıçakla vurmuştur. Bu esnada birahane altüst olmuştur. Mesele bir kadın kıskanclığın - dan ileri gelmiştir. Hacer hatahaneye yatırılmıştır.

Carih, polisler tarafından y kalandığı zaman:

— Ne telâş ediyorsunuz? B kadını ben vurdum: İşte o kadar! Görüyorsunuz ki, gidiyorum demiştir.

Meseleye müddei umumilik vaziyet etmiştir.

Darülfünün Emini Avrupadan geldi

Bir müddettenberi Avrupada tedavide bulunmakta olan Darülfünun emini Neşet Ömer B. dünkü ekspresle şehrimize gelmiştir. Neşet Ömer B. istasiyonda Darülfünun müderrislerî tarafından istikbal edilmiştir.

Dün kendisile görüşen bir muharririmize Neşet Ömer B. demiştir ki:

"— Avrupaya tedavi ve istirahat için gitmiştim. Hiç bir resmî işle meşgul olmadım Şimdi bile rahatsızım. İki gün evimde istirahat ettikten sonra Darülfününa giderek meşgul olacağım.

Yeni Darülfünun eminlik intihabı hakkında bugün size bir şey söyliyemem. Çünkü resmen henüz namzetler ve saire hakkında hiç bir malûmatım yoktur. İki gün sonra bu hususta fikirlerimi söyliyebilirim.„

Serbest Fırkanın Beyoğlu nahiyesi

S. C. Fırkası Beyoğlu merkez nahiye ocağı: Beyoğlu Parmakkapı imam sokağındaki dairede bugün resmi küşadı yapılacaktır.

Intihabat

(Başı birinci sahifede)

s: kazanmaktadır.

Nezihe Muhiddin Hanım konferans verdi

Dün akşam Kadıköyde Süreyya sinemasında sabik kadınlar birliği reisi Nezihe Muhiddin Hanım tarafından umuma mahsus bir konferans verilmiştir. Nezihe Hanım yeni belediye intihabatı münasebetile kadınların vazifeleri etrafında idarei kelâm ederek S. C. Fırkasının propagandasını yapmıştır.

Bu akşam da Kalmis apartımanında gene Nezihe Muhiddin Hanımla Suat Derviş Hanımlar birer konferans verecekler - dir.

Yerli mal

Millî tasarruf cemiyetinin bir tebliği

Cemiyetimizin devamlı propagandası neticesinde halkın v tacirlerin yerli mallarına karşı rğbeti günden güne artmaktadır.

Cemiyetimiz, yalnız yerli malarının revacını arttırmak için değil ayni zamanda onların iyiğini, sağlamlığını ve ucuzluğunu temin için de çalışmaktadır.

Bu itibarla muhterem halkımızdan ve tacirlerimizden, yerli malları hakkındaki şikâyetlerini ve temennilerini müsbet v müdellel bir tarzda adresleri birlikte cemiyetimizin Ankarad ki umumî merkezine bildirmelerini ehemmiyetle rica ederiz.

Yazılacak mektuplarda hang mallardan ve nelerinden şikâye edildiği ve hangi fabrikalarda ve ya ticarethanelerden alındı tasrih olunmalıdır.

Ancak yerli malı kullana halkın ve tacirlerin bu suret ikazları sayesindedir ki, cemiyetimiz, yerli mallarımızın iyiliğ ni, sağlamlığını ve ucuzluğun temin hususunda daha ziyade al olabilecektir.

Şikâyeti yapanların ve şikâ te mevzu olan müesseselerin i simleri ifşa edilmez.

Mübadele

(Başı birinci sahifede

vas ta 20 gün sonra şehrimiz gelecektir.

62.000 İsterlin Ankaray gönderildi

Yunanlıların tevdi ettiği v gayri mübadillere tevzi edilece olan 62 bin sterlin iki gün evv İstanbuldan Ankaraya gönderilmiştir.

Bu para Yunanlılar tarafın dan doğrudan doğruya hükûm te tevdi edildiğinden paran gayri mübadillere tevzii iç mevcut kanunlar tetkik edilece tir. Bu kanunlara tevziat yap masma imkân bulunmadığı ta dirde o zaman hükûmet yeni b kanun lâyihası hazırlıyarak m lise gönderecektir. Tevziat şimdi mi yoksa yeni bir lâyih ile mi yapılacağı nihayet bir h ta içinde anlaşılacaktır.

Darülfünunda kayıt müddeti onbeş teşrinievvelde bitiyor..

Bir ihtilâf

Ermeni katolikleri arasında ihtilâf

Ermeniler adliyeye müracaat ettiler

Ermeni Katolik cemaati arasında bir müddettenberi bir anlaşamamazlık vardır. 34 kişiden ibaret olmak ve bunlardan onu idare heyetini teşkil etmek üzere seçilen umumî heyet arasında bu cereyan günden güne kuvvet buluyor.

İşte bundan dolayıdır ki, bir kısım lâyik ve ekseriyeti teşkil eden aza, gene lâyiklik iddiasında bulunan diğer kısım aleyhinde müddei umumiliğe müracaat etmiştir.

Aleyhinde müracaat edilenlerin başında SrüpAgop hastanesi müdürü doktor Vensan Efendi ve dır. Bu heyetin müddei umumiliğe müracaatı üzerine müddei umumilik zabıta vasıtasile ilk tahkikat hazırlıklarına başlanmasını bildirmiştir. Poliste bu hazırlıklara esas olmak üzere Sürp Agop hastanesinin defterlerini mühürlemiş, zabıt tutmuş, fakat muamelât durmamak üzere tekrar müdürlüğe tevdi etmiştir. Bundan başka baş papaslıkta mevcut kasa da mühürlenmiştir.

Fakat ertesi gün muamelede bir yanlışlık olduğu, bu işi yapacak merkezin Pangaltı olmayıp Taksim olması lâzım geldiği mülâhazası ile mühürlenen evrak tekrar iade edilmiştir.

Bu vaziyet karşısında şikâyeti yapan heyet müddei umumiliğe tekrar gitmiştir. Muamelenin noksanlığı olup olmadığını müddei umumilik tetkik ile meşguldür. Bu muamele tekemmül ettikten sonradır ki, bir kısım aza aleyhine açılan davanın tahkikine ve görülmesine başlanacaktır.

Mahkemelerde

100.000 liralık nakdî ceza

İstanbul birinci ceza mahkemesi Salamon Yûda isminde bir museviyi kaçak sigara kâğıdı meselesinden dolayı hazineye 100,000 lira zarar vermeğe mahkûm etmiştir. Hazine vekilliği kararı Maliye vekâletine bildirmiştir.

Havagazı kumpanyası mahkûm oldu

Divan yolundaki dükkânında hava gazile zehirlenerek ölen uncu Mustafa Efendinin ailesinin, Hava gazi kumpanyası aleyhine açmış olduğu davada kumpanya, Mustafa Efendinin veresesine 6000 lira tazminat itasına mahkûm olmuştur.

Hava gazi kumpanyası birinci hukuk mahkemesinin bu kararını temyiz etmiştir.

Bir hırsız mahkûm oldu

Sirkecide Erzurum hanında gramofon ticaretile iştigal eden Papazyan Efendinin mağazasına müşteri sıfatile gelen çakır Vahan isminde biri dükkânda Papazyan Efendinin meşguliyeti esnasında asılı bulunan cüzdan cebinde 2830 lirayı aşıracak savuşmuş, fakat bilâhara yakayı ele vermiştir.

Vahan birinci ceza mahkemesindeki muhakemesi neticesinde bir ay müddetle hapse mahkûm edilmiştir.

Vahanın arkadaşı İsak ta hemen yeni yakalandığından muhakemesi ayrıca cereyan edecek.

Kaçakçılıkla mücadele

Tütün inhisar idaresi muhafaza teşkilâtını takviye etmeğe karar vermiştir.

Bilhassa muhafaza kuvvetlerinin hudutlarda teksif edilmesi münasip görülmüştür. İnhisar idaresi cenup hudutlarında sürekli muhafaza memurları kullanacaktır.

Beş hasta var!

Maarifte

Darülfünun

Kayıt müddeti temdit edildi

Hukuk fakültesine fazla müracaat var

Bu sene âli mekteplerle Darülfünunun bütün fakültelerinde talebe kayıt muamelesi aymın on beşine kadar temdit edilmiştir.

Haber aldığımıza göre bu sene Hukuk fakültesi şimdiye kadar 168 talebe kaydetmiştir. Bu miktarın 30 u hanımdır.

Fakülte açılıncıya kadar kaydedilen talebenin 200 ü bulacağı tahmin edilmektedir.

Millet mektepleri 1 teşrinisanide açılıyor

Millet mektepleri 1 teşrinisanide açılacaktır. Maarafi vekâletinin bunun için bir talimatname göndermesine intizar olunuyor.

Mülkiye mektebine alınacak talebe

Bu sene mülkiye mektebinin birinci sınıfına leylî, meccanî olarak alınacak 40 talebenin imtihanlarına başlanmıştır.

İmtihanlara bugün ve yarın da devam edilecektir. Mektebe şimdiye kadar 98 talebe müracaat etmiştir. Namzetler arasında iki de hanım vardır.

Askerî muallimlikler

Bugün Darülfünunda askerî muallimlikler için bir müsabaka yapılacaktır. Askerî mekteplerde muallimlik yapmak istiyen zabitler de bu müsabakaya girecektir.

İmtihan Edebiyat fakültesinde yapılacaktır.

İlk mekteplerde kayit bitmedi

İlk mekteplerde kayıt muamelesinin henüz arkası alınmamıştır. Bu sene yeniden açılan şubeler için İstanbul Maarifi, kadrosuna 30 kadar ilk muallim ilâve etmiş ve bunlar işe başlamışlardır. Bu suretle İstanbul muhasebei hususiyesi Maarif kadrosu kabaracaktır.

Muallim muavinlerinin imtihanları

Muallim muavinlerinden 3 senelik staj müddetini ikmal etmiş olanlarla geçen sene imtihanları tecil edilmiş olanların 30 teşrinievvel perşembe günü saat 14 te yapılması Maarif vekâletinden Maarif müdüriyetine bildirilmiştir. Sorulacak sualler kapalı zarflarla gönderilmiştir. Bu imtihana bir kaç yüz kişi girecektir.

Liselere ve orta mekteplere müracaat fazla

Bu sene liseler ve orta mektepler açıldı. Müracaat eden talebe geçen senelere kıyas kabul etmiyecek kadar çoktur. Galatasaray lisesinin talebesi 1400 küsura baliğ olmuştur. Galatasaray lisesine bu sene girmek istiyen talebe 300 den fazladır. Talipler imtihana tâbi olacaklardır. Bu sene Galatasaraya ancak 160 talebe alınacaktır.

Bu sene yapılan umumî ve ikmal imtihanlardan alınan netice memnuniyetle karşılanacak derecededir. 1400 talebe içinde sınıfını geçmiyen ancak 50 kişiden ibarettir. Ailesi fakir olan talebeden hemen hemen dönen yoktur.

Galatasaray lisesine bu sene meccanî leylî olarak alınacak talebe miktarı henüz malûm değildir.

Mektebin ilk sınıfları için Ortaköyde açılacak kısım kayıt muamelâtı bittikten sonra faaliyete başlıyacaktır.

Ticareti bahriye mektebi

Bu seneden itibaren leylî olan Ticareti bahriye mektebine rağbet fazladır. Talebeye aydan aya ayrıca harçlıkta verilecektir.

Diğer taraftan Haliçte ciheti bahriyeye ait gambotlardan biri de mektep idaresine verilecektir. Bu gambotta ayrıca yelken tertibatı da yapılacaktır.

Mektebin talebenin çalışmasına mahsus olan fabrikada yeni makinalar ilâvesile ıslah edilmektedir.

Mezunlar tüccar gemilerinde de staj göreceklerdir.

Yalova, Yalova, Yalova!

Cenneti, dünya gözile seyretmek isterseniz bu şifa kaynağına behemehal gidiniz

Kaplıca halveti diyince gözünüzün önüne şu manzara gelir: loş bir kubbe.. hamam böceklerinin koşuştuğu siyah, ratıp duvarlar.. Yalova bu hatırayı bir ande siliyor...

1 - Sadullah B. 2 - Kadri B. 3 - Dr. Şeref B. 4 - Muharririmiz

Ben, şimdi bu dakikada cenneti dünya gözüle seyretmiş bir adamım. size şu kadar söyliyeyim:

— Yalovadan geliyorum!

Fakat ne yazık ki, gidip gelme myirmi dört saatin içine sıkıştı. Yalovayı gördüm, fakat ona doyamadım. Artık mübalâğa etmiş olmaktan hiç korkmuyorum:

— Yalova bir harikadır.

Bin bir iklimin bütün güzelliğini dağlarının yeşil şemsiyesi altına toplıyan Yalova, eğer bir kaplıcası bulunmayıp ta sadece bir mesire yeri diye anılsaydı, bizi aynı derecede cezbedebilirdi. Fakat o, her şeyin fevkinde bir şifa kaynağıdır. Öyle bir şifa kaynağı ki, suyundan içen, buharlı havasını koklayan ve havuzlarında yıkanan, bir kaç gün içinde kendini tazeleşmiş, gençliğe yaklaşmış buluyor.

* * *

Otomobilimiz homurdıyarak, sekiz yol ağzının önünde durdu. Bugün kaplıcaya ilk gelen yolcu kafilesi bizdik. Banyolarda yer bulmak, meğer sahiden mesele imiş.

Nazik bir zat, önüme düşerek yolu tarif etti:

— İşte sıra kaplıcalar... Fakat acele ediniz, yer bulamazsınız!

O sırada biri geldi:

— Şimdi bir oda boşaldı. Başkası kapmadan yetişin!

Durur muyum? Sıcağı sıcağına ilk banyoyu almalıyım.

Banyo odasını kısaca tarif edeyim. Köşede beyaz lâke karyola.. çengelde, mis gibi sabun kokan, etüvden çıkmış tertemiz havlular... yanı başında, içine merdivenle inilir bir havuz... duvarlarda en ufak bir leke yok. Binanın içi adeta insanın yüzüne gülüyor. Kaplıca halveti denice gözlerimizin önüne şu manzara gelir: Loş bir kubbe.. Ziyanın damla damla döküldüğü tepe pencereleri.. Hamam böceklerinin koşuştuğu ratıp, siyah ve ıslah duvarlar.

Yalova, bu hatırayı bir anda siliyor. Gûya, evinizde bir banyo dairesi varmış ta orada yıkanıyormuşsunuz. Havuza iki çeşme akıyor. Biri sıcak, öteki soğuk... Yalnız her ikisi de kaplıca suyu... bir de termometre atmışlar. Suyun derecesini istediğiniz gibi indirip yükseltmek elinizde. Ben, (34) derecede da yandım. Doğrusu istakoz gibi haşlanmak işime gelmedi.

Banyo aldıktan sonra haber verdiler:

— Sadullah Beyi görmek isterseniz havuzun başındadır!

Zaten buraya gelir gelmez, gözüm ilk evel onu aramıştı. Sadullah Bey ile Yalova, biribirlerinden ayrılmaz şeylerdir. Bunu Yalovada kaldığım birkaç saat zarfında herkes gibi ben de anladım. Yalova ne halde idi? bugün ne haldedir? bunu lâyikıyle anlatmış olmak için kocaman bir cilt doldurmak lâzım...

Kaplıcaların taşı toprağı şehadet ediyor: Sadullah Bey bu eseri meydana getirinciye kadar bir nefer gibi çalışmış. Haftalarca gözüne uyku girmemiş. Bir dağ yamacına yapılacak yol, küçük bir kaya parçası, bir derenin mecrası, onu ayrı ayrı meşgul etmiş... Elinde bastonu, geçit vermez çalılar arasında, üstü başı yırtılarak kan ter için de koşarken onu görenler bir amele başı zannederlermiş.

Burada dolaştığım her köşenin Sadullah Beye ait bir hatırası var. Misafirlerin sık ağaçlar arasında sabahları bülbül sesi dinlemeğe geldikleri meşhur bülbül yuvası, birer Avrupa kâri bahçe haline getirdiği kameriyeler, sarmaşıklarla süslü tarhlar, şu tenis mahalli, büyük otelin şimdiki hali, şu park gazinosu, şu çiçek serası, ve nihayet şu kaya, havuzlar, şu üç kardeşler, şu çatal köprüler, şu tur yolları, şurada gördüğünüz kaya parçaları, şu derenin etrafına yapılan korkuluklar, şu muhteşem kaynak binası... Hasılı bütün Yalova, itiraf etmeli ki, ancak bu kudrette bir adamın başarabileceği bir eserdir.

Aziz "Gazi" nin Yalovayı imar hususundaki yüksek arzularını bu kadar kısa zamanda yerine getirmek te... Bunu Sadullah Beyden başkası yapamazdı.

Havuzun başında beni karşılayan Seyrisefain müdürü bugün çok neşeli idi:

— Banyodan sonra havuz sefası fena olmuyor... dedikten sonra yanında bir iskemle işaret ederek sordu:

— Nasıl, İstanbuldaki havzu Haydara benziyor mu?

Buğulu sular üstünde çırpınan alâgarson saçlı nazeninleri gösterdim:

— Beyefendi, bu havzu Haydar değil, havzu kevser...

Biraz sonra çepeçevre ışıklar yandı. Akisleri havuzun sularına yakut parçaları gibi dökülmeğe başladı. Gelin de şaire hak vermeyin:

Şarap nehrin andırır su, aksi rengi lâleden
Vrir çemende lâleler birer nişan peyaleden

Şarap rengi, lâle rengi... Ne denirse densin, şu büyük havuzun içine kızıl fanuslardan dökülen ziya şelâlesi hiç gözümün önünden gitmiyecek...

O sırada Seyri sefainin kıymetli Makine Müdürü Kadri Beyle Yalovanın neşeli doktoru Şerafeddin Bey yanımıza geldiler. Şerafeddin Bey, dayanamdı. Havuza girenleri eğlendirmek için yapılan küçük çatanaya atladı. Atladı ama, ayaklarını bir türlü oynatamıyordu. Arkasından muazzebin biri soyunarak suya girince büsbütün şaşaladı. Nekre doktor, bu beklenmiyen misafirin iri vücudile üzerine doğru geldiğini görünce yaygarayı bastı:

— Amanın burada ayı balığı var!...

Fakat biraz sonra, çatanasına sarı saçlı bir nazenin yapışınca yumuşadı:

— Ha... bak, bu deniz kızına sözüm yok!...

Sadullah, Kadri ve Şerafeddin Beyler... Yalovanın neşesi, intizamı, hayat ve hareketi işte bu saçayağıdır!...

Yalovada dikkat ettiğim bir şey de, burada çok samimî bir aile muhiti uyanmış olmasıdır. Sık sık şu tarzda muhavereler işitirsiniz:

— Vay.. Müsyü Alfons.. nasılsınız?

— İyiceyim...

— Aman kendinizi üşütmeyin...

— .....

— Madamı göremiyorum. Dişlerinin ağrısı geçti mi?

— .....

— Tur yapmak isterseniz beraber çıkalım.

— .....

— Yo... böyle üstüste iki banyo olmaz.

— Akşam büyük otelde toplanacağız. Gelmez misiniz? küçük bir parti vereceğiz.

— Yemeği arzu ederseniz beraber yiyelim... İlâahir...

Bir şey daha kaydedeyim:

Yalova dağlarında emsalsiz bir emniyet vardır. Bu emniyet, o kadar kökleşmiştir ki halk, geceyarılarından sonraya kadar ormanlarda dolaşıyor. Geçenlerde bir ecnebi madam, sık ağaçlar arasında yolunu kaybetmiş te, korucuların delâletile kaplıcaya gelebilmiş. Kimsenin kimseye yan baktığı bile yok.

Yalovada hastaların ağzından bir çok şeyler dinledim. Bir kaç tanesini aynen nakledeyim:

1 — Artık Voronof aşısına hacet kalmadı. Yalova bu hizmeti fazlasile görüyor...

(Yaşlı bir zengin)

2 — Marinbata gittim, Karlisbata gittim. Vişide aylarca kaldım. Burada gördüğüm faydayı hiç birinde görmedim.

(Bir ingiliz)

3 — Ağzımda bütün dişlerim sallanıyordu. Bir hafta kaldım. Günde üçer bardak su içiyordum. Bugün hiçbir sikâyetim yok. (Yüksek aileden bir hanım)

4 — Bir şişe "örodonal" i bir gecede bitiridiğim olurdu. Mafsal ağrılarından sabahlara kadar uyuyamazdım. Geldim. Yirmi bir banyo aldım. Hiçbir şeyim kalmadı. Fazla olarak iştaham, kudretim arttı. Demir gibiym!

(Bir romatizmalı)

5 — Genç yaşta bir sinir zâfına tutuldum. Hayattan zevk alamıyordum. Bir aydan beri Yalovadayım. Size o kadar söyliyeyim ki, şimdi bir kurdu bulsam paralıyacağım.

(Bir Mısırlı)

Yalova sularının en mühim hususiyeti, terkibindeki radyoaktivite sayesinde, insanı gençleştirmesidir. Bir çokları, on beş gün zarfında bunun tesirini hissediyorlar. Bir hastayı gösterdiler: Geldiği zaman buruşuk, kansız bir çehresi vardı. Şimdi yanakları gergin, iştahası yerinde bir adam oldu, diyorlar.

Maamafih ben, burada Yalova için, ne söylesem sizin için nihayet bir kulak dolgunluğundan ileri geçmez. Bir tecrübe bin nasihattan iyidir, derler.

Kaplıcaların kapanmasına daha on gün var. Bu fırsattan hemen istifade etmeğe bakın.. Yok, eğer mevsimin sonuna yetişemiyecek olursanız telâş etmeyin: Seyrisefain, Yalovada büyük bir halk oteli yaptırıyor. Bu otelde banyosu ile beraber (75) kuruşa gecelemek kabil olacak!... Evet yanlış söylemiyorum: Geceliği 75 kuruşa!...

En mütevazı bütçeliler bile bu otelde on beş gün kalmağı göze aldırabilirler.

***

Yalovaya bir kaç saat içinde o kadar alıştım ki bir türlü ayrılamadım.

İkinci banyomu alırken son vapur, çoktan iskeleden ayrılmıştı.

Ertesi gün arkadaşlar matbaada sordular:

— Vapuru kaçırmışsın ha?.

Güldüm:

— Haydi dedim, vapuru kaçırdık, hiç olmazsa Yalovada bir kaç gün kalabilmek fırsatını kaçırmıyaydım...

M. Salâhattin

Poliste

Bir ayda

206 hırsızlık vak'ası oldu

Polis müdiriyeti hırsızlara karşı tedbir alyior

Eylûl ayı zarfında 206 hırsızlık vak'ası olmuştur. Bu vakalar içinde 56 yankesicilik vardır. Polis 2 nci şube müdiriyeti hırsızların bu faaliyetine karşı esaslı tedbirler ittihazına lüzum görmüştür. Polis istihbaratına bildirilen raporlara göre hırsızlık vakalarının faillerinden bir kısmı yakalanmış, bir kısmı meçhul kalmıştır.

İkinci şube memurları polis pençesinden yakasını kurtaran hırsızları ele geçirmek için sıkı tertibat almışlardır. Muhtelif mıntakalara taksim edilen memurlar esasen tanıdıkları sabıkalıların faaliyetine meydan vermiyeceklerdir.

Sivil memurlar şehrin kalabalık yerlerinde vak'alar yapan yankesicilere karşı hususî tertibat almışlardır. Bu suretle hırsızlık vak'alarının daha ziyade önüne geçileceği ümit edilmektedir.

Karmanyolacı bir şoför

Cevahir bedestanında antikacılık eden Osman Efendi dün gece Sirkeci birahanelerinden aldığı bir kadınla evine gitmek üzere Ferhat ismindeki şoförün 1808 numaralı otomobiline binmiştir. Yolda şoför kadınla uyuşmuş, ve otomobil tam Davutpaşaya geldiği zaman Osman Efendinin üzerine hücum ile 150 lirasını almış ve kadınla beraber otomobili bırakıp savuşmuştur. Otomobili hâdiseden sonra şoför muavini İbrahim idare etmiştir. Polis şoför Ferhat ile meçhul kadını aramaktadır.

Bir tehditçi yakalanmış

Arif Hikmet isminde bir sabıkalı dün akşam Galatada karaoğlan sokağına gitmiş, Rejina ismindeki sermayeyi tehdit ederek para istemiş, fakat gelen zabıta memurları yakalanmıştır.

Galatada bir cerh

Aydın reis gambutu mürettebatından Hüseyin Efendi ile arkadaşları Galip, Hüseyin, Emrullah dün akşam Kemeraltı caddesinden geçerken önlerine gemici İsmail isminde bir adam çıkmış, kavga etmeğe başlamış, neticede tabanca ile Hüseyin karnından yaralamıştır. İsmail yakalanmıştır.

Bir komiser muavinini soydular

Saraçhane başında Mektep sokağında oturan Üsküdar merkezi mürettebatından komiser muavini Avni Efendi gece evinde uyurken pençereden hırsız girmiş, Avni Efendiye ait polis tabancası ile bir kat sivil elbise çalmıştır. Hırsız aranmaktadır.

Müskirat

Umumî Müdür Asım B. Ankaradan geldi

Bira fiatlerini indirmek için tetkikat yapılacak

İki hafta kadar evvel Ankaraya giden Müskirat İnhisarı Umumî Müdürü Asım Bey dün sabahki ekspresle şehrimize gelmiştir.

Asım Bey, Ankarada Müskirat İnhisarına ait işler hakkında hükûmetle temas ettiğini söylemiş ve atideki malûmatı vermiştir:

— İdaremiz muamelâtı mütemadiyen inkişaf etmektedir.

Bilhassa ihracata çok ehemmiyet veriyoruz. Bu sene zarfında küllîyetli miktarda şarap, likör ve hattâ rakı ihracatı yapabileceğiz. Ankara, İzmir ve Trakyadaki şarap fabrikalarımız faaliyettedir. Üç ay sonra likör imalâtı da başlıyacaktır.

Sıhhati umumiyenin siyanetini istihdaf eden takyidat haricinde şarapçılık tamamen serbesttir. Halkın sıhhatini nazarı itibara alarak meşrubatı küuliyenin zararlarını mümkün mertebe tahdit ettik. Memlekette yapılan bütün meşrubatı küuliye kimyahanemizde tahlil ve kontrol edilmektedir.

İçki fiatlarının indirilmesi mevzuu bahis değildir. Çünkü alman inhisar resmi zevk vergisidir. Bunları pahalı bulanlar içmesinler!.. Zaten piyasada 150 kuruşa da rakı vardır ki çok pahalı addedilemez.

İncir müstahsillerinin hükûmete müracaatle bozulmakta olan incirlerin Müskirat İnhisar İdaresi tarafından alınmasını istediklerinden malûmattar değilim ve buna ihtimal vermiyorum. Zira bu sene incir işleri çok iyidir.

Biz, incir ve üzüm müstahsillerine karşı icap eden bütün teshilâtı gösteriyoruz.

Şampanya da yapılacak!

Bu sene iyi şarap yapacağımız gibi şampanya da vücuda getireceğiz.

Maamafih memleketimizde şampanya sarfiyatı pek fazla değildir.

Muamelâtımızda daima tasarrufa doğru gidiyoruz.

Memurlar arasında yeni bir tebeddül yoktur. Teşkilâtı değiştirmeğe icap ettirecek bir vaziyet te mevcut değildir.

Bira fiatleri inecek mi?

Arpa fiatları ucuzladığı halde biranın eski fiatla satılması meselesine gelince, bugün arpa ucuzlamakla biranın da ucuzlamasına imkân yoktur. Çünkü şimdi piyasadan toplanan arpa ile ancak bir sene sonra bira yapılabilir. Maamafih biz bira fiatlarile alâkadar olarak vaziyeti tetkik ediyoruz Mümkün olan tenzilât icra ettirilecektir.

Memleketimizin içkileri nefaset itibarile dünyanın en iyi müskirat meyanındadır. Geçen sene Ankaradaki şarap imalâthanesinden (80,000) kilo şarap çıkarılmasına mukabil bu seneki imalât (400,000) kiloya baliğ olmuştur.

Ve bu şarapların evsafı çok mükemmeldir.

Zaro Ağa kurtulmıyacak mı?

Nevyorktan Berline gönderilen bir telgrafta Zaro ağaya çarpmış olan otomobilin ihtiyarı fazla sarstığı için Zaro ağanın kurtulması mümkün görülmemektedir.

Mezun polisler

Polis memurlarının izinli günlerde yanlarında tabanca taşımamaları için emir verilmiştir.

Fikir, Mizah, Edebiyat, San'at

Ecnebi edebiyatı

Gobineau

I

İnsaniyetin tarihinde en şerefli merhaleyi teşkil eden on dokuzuncu asrın karakteristik simaları arasında Gobineau ön safta bulunanlardan biridir. Bu hayret verici adam ruhile, fikrî temayüllerile, zekâsının şeklile o asrın timsalidir, o asır ki, ayni zamanda maziyi keşfetmek ve atiyi hazırlamak gibi iki zıt işi harikulâde bir ahenk içinde takip etti. Gobineau bu müstesna devir gibi idi; o da ruhunun şualarını beşer hayatının iki kutpuna birden, maziye ve atiye tevcih etmiştir. İstikbal insaniyetinin şeklini, onun kıymetlerini tarihin öğrettiklerinde keşfetmek usulünü tatbik ederek müstesna bir intuition hassası sayesinde ruhî izleri kaybolmuş akvamın içtimaî psikolojilerini canlandırmağa, ayni zamanda bu muta ların beşeriyetin müstakbel şeklinde ne surette müessir olacağını tespite çalışmıştır. Gobinizm bugün nazarî kıymetini kaybetmiştir; fakat tarih fennine yeni bir unsur, yani intuitionu ilâve etmekle zekâ nın maddî de lillere ve vesaika tefevvukunü ilân etmiş olması onun ebedî bir kaide halinde kalmasına sebep olacaktır. Filhakika tarihî hakikatları vesikalardan, maddî delillerden ziyade görüş ve muhakeme nüfuzuna medyunuz.. Bu, indî ve keyfî bir takım hükümlere sevkedebilir; ancak böyle hatalara düşmemek için kuvvetli bir şahsiyet kâfidir. Her halde tarihin, hakikata emniyetle yaklaşması için ibdaî bir mahiyeti haiz bulunması müreccahtır. Zaruretile noksan olan bir vesikanın bize aydınlatmadığı bir noktayı nafiz bir dimağ, muhakeme ve istidlâl tarikile aydınlatır.

Gobineau bu dimağlardandı. Garip bir sevki talile zamanında anlaşılmadı, istihfaf edildi. Bir cemiyetin, bir medeniyetin tekâmül yolunda birer şahıs teşkil eden eserler yazdı, ve kimse aldırmadı. Ölümünden kırk sene sonradır ki, Gobineau'yu okumak modası doğdu. İşte on senedenberi devam eden bu modaya tevfikan neşredilen bir tercümeihal bana, bugün size Gobineau'dan bahsetmek fırsatını veriyor(1). Yanılmıyorsam bu, Gobineau hakkında yazılan ilk mufassal tercümeihaldir. Müellif, M. Faure—Biguet, Gobineau'nun ruhî sergüzeştlerle dolu hayatını pek güzel hikâye etmiştir.

Arthur de Gobineau 1816 da Paris civarında doğmuştur. Çocukluğunda Almanyaya yaptığı bir seyahat ve İsviçrede Bienne şehrinde geçirdiği tahsil seneleri onda Almanya ya derin bir muhabbet hasıl etmiş ve bu muhabbetin tesiri, yirmi beş otuz sene sonra yazdığı en mühim eserinde ortaya koyduğu Cermen ırklarının faikiyeti nazariyesinde hissedilmiştir. On dokuz yaşında Parise gelmiş ve hayatını kazanmak için çalışmağa, uğraşmağa başlamıştır. Fakat ailesinin ve kendisinin "Meşru Kıral,, taraftarı, yani légitimiste olmaları bu ateşin ve faal gençin muvaffak olmasına ciddî bir mani teşkil ediyordu. Bu yüzden Devlet hizmetine giremedi ve gazetecilik yapmak suretile geçinmeğe baktı. On üç sene kadar bulunduğu bu meslekte hayli muvaffak oldu. O devir de Mademoiselle Irnois, le Prisonnier Chanceux gibi hikâyelerile Terno ve isminde bir romanı neşredildi.

Şahsiyeti, kültürü ve sayii sayesinde Gobineau, bu on üç senelik faaliyet devresinde epeyce şöhret bulmuş, kendine Ary Sheffer, Rémusat, Alexis de Tocqueville gibi pek kıymetli dostlar edinmişti.

1846 da Clémence Monnerot isminde bir genç kızla evlenmişti. İki sene sonra Hariciye nazırı olan Tocqueville, Gobineau'yu kalemi mahsus müdürü olarak yanına aldı. Gobineau'yu resmî hayatının ilk senelerinde tanımış olanlardan biri onun her hususta cazip bir adam olduğunu, musahabede fevkalâde parlak olduğunu, resmî muhitlerde hiç açılmıyarak ancak pek mahdut meclislerde olduğu gibi göründüğünü ve derunî hayatı çok faal olan her insan gibi çok neş'eli olup en ehemmiyetsiz şeylerde bir eğlence bulduğunu yazıyor. Kitaplarından, eserinden hiç bahsetmez, hatta onu tanıyanların bir çoğu edebiyatla iştiğal ettiğini bilmezlerdi. Gobineau'nun hayatında daima hâkim olmuş bir hususiyet vardır ki, o da kalabalığa, kalabalığın fikirlerine, sözlerine karşı şiddetli bir nefrettir. Bunu, her vesile ile izhar etmiştir.

Gobineau 1849 da Bern sefaretine başkâtip tayin olundu. Oradan Hanover'e maslahatgüzar olarak gitti. Bir müddet sonra da Frankforta tayın edildi. En mühim eseri olan ve ana fikirlerini ihtiva eden Essai sur l'inégalite'des Races humaines bu üç şehirde yazılmış ve 1853-1855 senelerinde neşredilmiştir.

Gobineau'nun en ziyade alâkadar olduğu bahis etnolojidir. Bu meraka, kavimlerin eş olmayışı, bir olmayışına dair vaz'ettiği nazariye ile bir şekil vermiş, onu ifade ve tatmin etmiş oldu. Bu mühim eserinde Gobineau Aryen'lerin diger kavimlerin cümlesine faik olduğunu, sair milletlerde görülen hassaların, onların kanına karışan Aryen kanı nisbetile ölcüleceğini iddia ediyor. Afgan aşiretlerinden garpta yerleşmiş olan Cermenlere kadar ayni haslat ve faziletleri haiz bir tek kavim vardır ki, bu, diğer akvamın erişmesine imkân olmıyan fikrî ve ruhî inkişaflara müsaittir.

Bu esası vaz'ettikten sonra Gobineau, tabiatile medeniyetin bir tek ırkın eseri olduğuna hükmediyor. Eserinin başında Hanover kıralına hitaben yazdığı mektupta fikrini şu suretle telhis ediyor:

"Bazı kavimler, girdikleri memleketlerde, ani bir faaliyetle hareketsizliğin hâkim olduğu bu yerleri canlandırmışlardı. Zayıf ırklar ve kuvvetli ırklar vardır. Yer yüzünde büyüklük olarak, feyz olarak ne varsa bir tek noktaya irca edilebilir, bir tek fikirden doğmuştur, dünyanın mütemeddin aksamına muhtelif kollar halinde dağılan bir tek aileye aittir.,,

Gobineau, muazzam eserini bu nazariyelere istinat ettirerek medeniyetlerin menşeleri noktai nazarından tahlilini yapmış, dinlerin içtimaî teşekküller üzerinde tesiri olmadığını iddia etmiş, ve muhtelif cemiyetlerin ne tarzda tekâmül ettiklerini yine ayni nazariyeye tevfikan uzun uzadiye tetkik etmiştir. Gobineau'nun nazariyesi (ki büsbütün kendini de değildir) sakattır. Fakat eserin kıymeti bu esastan ziyade müellifin nafiz görüşünde ve ihata kabiliyetindedir. Her halde yüksek bir fikir adamının eseri olan bu kitap, intişar ettiği vakit hiç bir alâka uyandırmadı. Münekkitlerin hemen hiç biri ondan bahsetmedi. Ancak bir hayli zaman sonradır ki, Almanlar Cermen ırkı lehine pek cazip nazariyeler ortaya atan bu eseri tercüme ederek Almanyaya tanıttılar. Gobineau'yu pancermanizmin bir nevi müdafii yaptılar.

REŞAT NURİ

(1) J.-N. Faure-Biguet, *Gobineau*. Naşiri: Plon, Paris.

AVUKAT
NECİP NADİR B.
Yazıhanesi Galata Abit Han 2 nci kat No 40 Telefon: B. O. 1817

Hikâye

Kocaya vardıktan sonraki seadet

— Fransızcadan —

Genç bir kadındı. On beş yaşında kadar bir de kızı vardı. Ana kız hava tebdili için dağ eteği bir yere gelmişler, bir köy evi tutmuşlardı. Kızcağız çok zayıftı. Hekimler böyle bir yerde bir kaç ayı geçirmesine lüzum görmüşlerdi.

Kadın genç bir yaşta dul kalmıştı. Kocası maruf bir adamdı. Fakat zengin olmadığı için karısına ve kızına servet denebilecek bir para bırakmamıştı.

Dağ eteğinde yerleştikleri bu evden anası da kızı da memnundu.

Her ikisi de buranın havasından az zamanda çok istifade etmişlerdi.

Bir gece kız erkenden yatmak üzere bitişik odaya gitti. Annesi yalnız kalmış, her vakıtki gibi eline bir kitap alarak okumağa başlamıştı. Epey zaman geçmişti. Kızcağız çok tan uyumuştu. Yahut annesi böyle zanediyordu. Fakat birdenbire kıçağırıyordu. Elindeki kitabı bir tarafa atan kadın hemen koştu. Kızın feryat ettiği duyuldu. Annesini çağırıyordu. Elindeki kitabı bir tarafa atan kadın hemen koştu. Kız annesini görünce titriyerek:

— Anneciğim, anneciğim, dedi, o gene orada mı?.

Annesi bir şey anlamamıştı. Çocuk kimden bahsediyordu?. Hangi korkunç hayalet gelmiş, onun uykusunu bozmuş, küçük kalbini korkutmuştu?..

Yoksa kızcağız babasının hayalile mi meşguldü? Halbuki sevilen ve kaybedilen bir babanın hayali hiç bir çocuğu korkutur mu?

Annesi, hiç aldanmıyan bir kadın hissile pek iyi anlamıştı ki kızını korkutan şey babasının hayali değildir

. — Kızım, dedi, neden korkuyorsun?.. Kimse mi var?..

— Evet.. Evet Gene o var!

— Hayır kızım, kimse yok.. Eğer kimse olsa burada senin karyolanın altına saklanırdı. İşte bak ben bakıyorum. Kimse yok.

Annesi karyolanın altına baktı. Kızını kimse olmadığına dair temin etti. Sonra devamla:

— Kızım, sen her gece burada bir hırsız bulunduğunu zannediyorsun, kim bilir ne kadar korkuyor, titriyorsun değil mi?. Ben sana demedim mi okuduğun güzel hikâyeleri düşün, sen de büyüdüğün zaman o güzel hikâyelerdeki en güzel, en mes'ut kadına benziyeceğini düşün.. Ben de senin kadar küçük bir kızken her gece hırsızdan korkar, yatağımda titrerdim. Sonra bu hikâyelerdeki kadınları düşünürdüm, artık hırsızın korkusu kaçardı.

— Ben de düşünüyorum. Hem de evlendikten sonra bir kadının nasıl mes'ut olacağını düşünüyorum. Anne sen de evleneceğin zaman düşünürdün değil mi?.

Kızın bu sualine verilecek cevabı bulmak o kadar kolay değildi. Çünkü bu sualden sonra hangisinin geleceğini annesi kestirememişti. Maamafih:

— Evet, dedi, düşünürdüm

— Bir kız evlendikten sonra. nasıl mes'ut olur anne?..

İşte cevabı müşkül olan sual bu idi. Annesinin titrediğini hisseden kız sordu:

— Niçin titriyorsun anne?. Hırsızdan mı korkuyorsun?..

— Hayır kızım.. Hırsız yok.. Üşüyorum da ondan. Hava serin. Beni ısıtmaz mısın?

Kızını kucakladı, öptü. Annenin gözleri yaşarmıştı.:

— Evlendikten sonra mes'ut olmak senin gibi bir kızı olmakla kabildir.

Hiç bir şey ana olmak gibi değildir, kızım!..

Bilmecemiz

	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
1	E	B	■	F	E	S	A	T	■	S	İ
2	B	A	R	A	N	■	K	A	S	A	P
3	■	R	E	■	İ	K	İ	■	İ	N	■
4	F	A	■	■	S	E	S	■	■	A	N
5	E	N	İ	S	■	L	■	L	A	T	A
6	S	■	K	E	L	■	Ç	İ	T	■	Z
7	A	K	İ	S	■	Ç	■	K	A	B	A
8	T	A	■	■	L	İ	K	■	■	E	R
9	■	S	İ	■	A	T	A	■	E	K	■
10	S	A	N	A	T	■	B	E	K	Â	R
11	İ	P	■	N	A	Z	A	R	■	R	E

bilmecemizin halledilmiş şekli

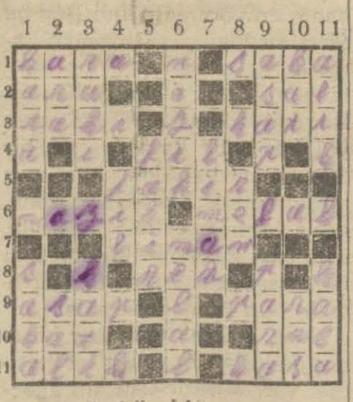

Bugünkü bilmecemiz

Soldan sağa ve yukardan aşağı:

1 — Siyah (4) Su taşıyan (4)
2 — Orta (3) Sandal (3)
3 — Bir içki (4) Sert (4)
4 — Büyük bir hayvan (3)
5 — Zengin değil (5)
6 — Zarif (5) Endişe (5)
7 — Körfez (5)
8 — Geyiği ile meşhur bir nehir (3)
9 — Sinirler (4) nakit (4)
10 — Tabaka (3) Rusyalı (4)
11 — Sersem (4) Para mahfazası (4)

EBEDİ SERSERİ
LİANE HAİD - GÜSTAV FRÖLİCH
tarafından
Bu mevsimin en büyük sesli, şarkılı ve konuşan dramı Ebedi serseri filminin Elhamrada gösterilmekte olan fragmanları görmek bu muazzam eserin kıymeti hakkında bir fikir vermeğe kâfidir.

İTTİHADI MİLLÎ
Türk sigorta şirketi
Harik ve hayat üzerine sigorta muamelesi icra eyleriz.
Sigortaları halk için müsait şeraiti havidir.
Merkezi idaresi: Galatada Unyon Hanında
Acentası bulunmayan şehirlerde acenta aranmaktadır.
Telefon: Boyoğlu—2003

Devlet Demiryolları idaresi ilânatı

269 ton putrel ve 13 ton yuvarlak demirin kapalı zarfla münakasası 27 birinci teşrin 930 pazartesi günü saat 16,30 da Ankarada devlet demiryolları idaresinde yapılacaktır.

Münakasaya iştirak edeceklerin teklif mektuplarını ve muvakkat teminatlarını aynı günde saat 16 ya kadar komisyon kâtipliğine vermeleri lâzımdır.

Talipler münakasa şartnamelerini beşer lira mukabilinde Ankarada ve Haydarpaşada idare veznelerinden tedarik edebilirler.

* * *

3000 ton katran yağının kapalı zarfla münakasası 3 ikinci teşrin 1930 pazartesi günü saat 16, 30 da Ankarada Devlet Demir yolları İdaresinde yapılacaktır.

Münakasaya iştirak edeceklerin teklif mektupları ve muvakkat teminatlarını ayni günde saat 16 ya kadar komisyon kâtipliğine vermeleri lâzımdır.

Talipler münakasa şartnamelerini yirmişer lira mukabilinde Ankarada ve Haydarpaşada İdare veznelerinden tadarik edebilirler.

Ticaret işleri umum müdürlüğünden

Sigorta şirketlerinin teftiş ve murakabesi hakkındaki 25 Haziran 927 tarihli kanun hükümlerine göre yangın, ve hayat sigorta işlerile çalışmak üzre tescil edilmiş olan yerli sigorta şirketlerinden "Güneş sigorta Türk Anonim Şirketi" bu kere müracaatla hayat sigorta muamelâtının tasfiyesine karar verdiğini ve yalnız yangın sigortasile iştigal edeceğini bildirmiş olmakla mezkûr şirketin hayat kısmı ile alâkadar olanların şirkete ve icabında İstanbul mıntakası Ticaret müdürlüğüne müracaat eylemeleri ilân olunur.

Liseler mübayaat komisyonundan:

Komisyonumuza merbut leylî lise orta ve Muallim mekteplerile pansiyonların 31-5-931 gayesine kadar ihtiyaçları olan kuru meyva, pirinç, bezelya bir kısım süt ve sebzeleri, saman, gaz, benzin, vakum ve mazut yağları, ağaçkömürü, arpa kırması, 26-10-930 tarihinde ihalesi icra kılınmak üzere kapalı zarf usulü ile münakasaya konulmuştur. Şeraiti anlamak ve tafsilât almak isteyen taliplerin komisyon kitabetine müracaatları.

Manisa vilâyetinden:

Manisa'da mevcut keşif ve projeleri dairesinde inşa edilecek Vali konağı inşaatı 26368 lira 76 kuruş bedeli keşif üzerinden Teşrinievvelin 18 inci cumartesi günü saat 11 e kadar müddetle ve kapalı zarf usulile münakasaya konulmuştur Proje ve keşif evrakını görmek ve daha ziyade tafsilât almak isteyenlerin Manisa Vilâyetine müracaatları ilân olunur.

Manisa vilâyetinden:

Manisa sıhhat işleri için - Onbeşlik hariç olmak üzere ve nakıs seri itibariyle - beher serisi 375 kuruş muhammine kıymetinde 250 seri Neosalvarsan satın alınacaktır. Münakasa müddeti teşrinievvelin 25 inci cumartesi günü saat 11 e kadardır. Taliplerin vilâyete müracaatleri.

Milliyet
Asrın umdesi "Milliyet" tir
4 TEŞRİNİEVVEL 1930
İDAREHANE — Ankara caddesi No: 100 Telgraf adresi: Milliyet, İstanbul.
Telefon numaraları:
İstanbul 3911, 3912, 3913

ABONE ÜCRETLERİ

	Türkiye için	Hariç için
3 aylığı	400 kuruş	800 kuruş
6 „	750 „	1400 „
12 „	1400 „	2700 „

Gelen evrak geri verilmez
Müddeti geçen nüshalar 10 kuruştur. Gazete ve matbaaya ait işler için müdiriyete müracaat edilir.
Gazetemiz ilânların mes'uliyetini kabul etmez.

Bugünkü hava

Dün en çok hararet 15, en az 12 derece idi. Bugün ruzgâr poyraz esecek hava kapalı olacaktır.

Sinema ve tiyatrolar:

İs. B. Darülbedayi temsilleri

Bu akşam saat 21,30 da
TOPAZ
4 perde

İSTANBUL BELEDİYESİ DARÜLBEDAYİ

Tercüme edenler: 1. Galip, H. Rasim
Geçen senekı gibi salı akşamları muallim ve talebelere, çarşamba akşamları üniformalı zabitana ve cumartesi akşamları umuma tenzilât vardır.

RIO RITA

Tayyare Piyango müdürlüğünden:

928 modeli kapalı yedi kişilik bir adet büik otomobili satılıktır. Talip olanların görmesi üzre Taksimde Senih Beyin garajına ve pey sürmek için 13 teşrinievvel 930 tarihine kadar piyango müdürlüğünde mütteşekkil tayyare mübayaat komisyonuna müracaatları.

"Milliyet,, in edebî romanı: 86

BAHÇEMDE BİR GÜL AÇTI

Mahmut Yesair

Ayağa kalktı, kollarını açtı, gözlerini tavana dikti:

— A, şu insanlar!.. Bazan seni bana sorarlar. Sen ki babamızın haşin istibdadından korktuğun, çekindiğin için müstear isim kullanmak mecburiyetinde kaldın ve benim kardeşim olduğu çok kimse bilmez. Evet Nevres Vacidin, Hakkı Beyin oğlu olduğunu kim anlıyabilir? Seni bana sordular mı, ben derhal mühimleşirim. Senin çocukluktan başlıyan istidadından tutturur, ne hikâyeler, ne vak'alar, neler anlatmam! Çünkü sen, artık nazarımda, elinden bebeği alındığı zaman hüngür hüngür ağlıyan küçük Nevres değilsin!.

— Fakat bunlardan bana hiç bahsetmedin.

— Ne cesaretle bahsedebilirim. Sen, beni söyleten, mühim adam yapan bir kuvvetsin; bunu itiraf eder miyim?. İnsanlığım gurur şeklindeki aczini meskenetini unutuyor musun?. Daha garibi var. O kadar çok hikâye, vak'a icat ettim, söyledim ve maziyi o kadar unuttum ki hangileri doğru, hangileri yalan?. Artık ben de bilmiyorum!. Ben de içinden çıkamıyorum!.

— Bugün neye itiraf ediyorsun?.

— Dinle, anlatacağım.

— Peki!.

— İsmin tanınmağa başladığı zaman, ne tuhaf vak'alarla karşılaştım. Bilsen!. Bir gün vapurda idi. Seni tanıyan bir arkadaşla beraberdim; seni sordu, senden bahs açıldı. Yanımızda orta yaşlı bir adam, bizi dikkatle dinliyordu. Söze o da karıştı, ahbap olduk. Tekrar tesadüfümüzdeı bir sırası mı geldi, ne oldu?. Adamcağız, takdir ve hayretle ağzı kulaklarına vararak: Peder Beyefendinin yeni romanları cidden pek mükemmel! Sehli mümteni! Derin bir tetkik ve tetebbu mahsulü! dedi. Ben, alıklaşmıştım: Hangi peder beyefendinin? dedim. Zatı âlinizin efendim! demez mi?. Büsbütün afallaştım: Peder vefat edeli seneler oluyor, dedim. Adamcağız bu cevabıma evvelâ inanmak istemedi, garip garip gülümsedi, sonra dayanamadı, sordu- Nevres Vacit Beyefendi pederiniz değil mi?. O zaman ayağım suya erdi.. Güldüm: Bizim küçük biraderdir! dedim. Adamcağız, yüzüme dikkatli dikkatli, baktı, tepeden tırnağa kadar süzdü.. Benimle alay mı ediyorsun?. Senin gibi, tüysüz zıpırın, küçük kardeşi ha?. demek ister gibi dudaklarını kıvırdı, bastonunu aldı, bir şey söylemeden kalktı, gitti! Bu, bir değil, beş, değil.. Saysam anlatsam, bitiremem ki..

Nevres Vacit, ne gülüyor, ne cevap veriyor, kâğıt kesecegi parmakları arasında çeviriyor, çeviriyordu.

Hürrem Hakkı, kardeşinin önünde durmuştu:

— Belma, Ferhunde, senin eserlerini okumamışlar, hattâ isimlerini de bilmiyorlar, değil mi?. Bunun ne ehemmiyeti var. Senin kuvvetine, kudretine inanıyor, iman ediyorlar ya!. Daha ne istiyorsun?. Okumamaları sence daha iyi!.

— Acayip!.

— Elbette.. Sen, onların nazarında meçhul iklimleri gezmiş, efsanevî diyarlarda dolaşmış, esatirî kahramanlarla baş başa kalmış, yıldızlarla konuşmuş, ayla, güneşle arkadaşlık etmiş, insanların ruhlarına, kalplerine girmiş, bir esîr gibi, bir tayf gibi zamanı, mekânı, mesafeleri istihfaf eden korkunç bir heyulâ, esrarengiz bir mahlûksun! Elinde, ruhların, kalplerin sırlarını açan, muammaların düğümlerini çözen sihirli anahtarlar var!.

— Okurlarsa, sükutu hayale mi uğrarlar?

— Muhakkak!

— Ne insafsızsın.

— Aynaları kır, diyorum sana... Okurlarsa anlıyamazlar, derinliğine nüfuz edemezler. İnsanlar, anlıyamadıkları, derinliğine nüfuz edemedikleri şeylere düşman olurlar. Eğer pek müsbet bir şey ise, sükût ederler. Bu sükût, onların kalplerindeki alâkayı kırar, koparır.

Nevres Vacit, başını iki eli arasına almıştı:

— Hakkın var, aynalar kırıldı.

— Hayir, tamamen değil...

— Ne eksik kaldı?

— Belma!

Hürrem Hakkı, bunu kuvvetle söylemişti, Nevres Vacit, başını doğrulttu:

— Halâ ümit var mı?

— Onu, kalbine sor.

Nevres Vacit, göğsünü yumrukladı:

— Ona mı sorayım? O, hayal için çarpmağa o kadar alışıktır ki... Galiba yorulmadan yorgunluk hissetmeden bir gün duruverecek.

— İşte sizin menfi tarafınız... Hayalden kazandığını, hakikata hediye et. Müsbet, menfiyi imha ediverir.

— Ne yapmalıyım?

Hürrem Hakkı, gıptayı andıran bir iç çekişile güldü:

— Ne yapamazsın ki? İstersen mevkilerimizi değişelim! Bir kere Belmanın, sade Belmanın mı? Ferhundenin, Fazilet Hanımın, bütün kadınların, kızların yanında münakaşa kabul etmiyen bir otoriten var. İstediğini, Evet, her istediğini söyliyebilirsin. İtirazı düşünmezsin. İtiraz edilmiyeceğini bilerek, ondan emin olarak, insanın bü[illegible] cüretile, bütün cesaretile sö[illegible] yebilmesi ne kuvvettir!.. Bu[illegible] derecesini anlıyabilmen için tek, küçücük misal. gösterey[illegible] Her hangi bir sözünü, fikrini, [illegible]rarını bizler gibi deliller, şa[illegible]lerle tevsik etmiyorsun. Bu, [illegible]dur, böyledir! Diyorsun; ve [illegible] geliyor.

— Bahsi karıştırdın, Hürr[illegible] Bu, nezaket meselesidir.

— Erbabı nezaket, bana, [illegible]na, buna gelince, kabalaşıyo[illegible] mı? Birak, ben, sözümü bit[illegible]yim.

Nevres Vacit, yeni, mer[illegible] ve cazip şeyler dinliyen bi[illegible] dam merakile boynunu uzatı[illegible] gözlerini yarı kapatmıştı:

—Peki, Hürrem; söyle.

—Evet, sen, her istediğini [illegible]liybildiğin gibi anlatacak ve [illegible]ı tatlı dinletecek binlerce [illegible] mevzu bulrsun. Hç romanın[illegible] genç âşıkları konuşturma[illegible] mı? aşk entrikaları çevirtme[illegible] mi?

Bitmed[illegible]

İsmet paşanın nutku

(Başı birinci sahifede)

biz samimî olarak teşvik gösterdik, elimizden gelen yardımı yapmağa çalıştık. Kendileri de bir fırka lideridirler. Bir fırkanın idaresinde, bilhassa başında bulunan adamların noktai nazarlarını, o fırkanın mesleği ve temayülü için bir miyar olmak lâzımdır. Eğer böyle telâkki ederse daha ilk tenkit namelerini ve programlarını yazarak meydana çıktıkları zaman benim kendi fırkaları hakkında ittihaz ettiğim tavır ve hareketi derhatır ederler.

Derim ki Serbest Fırkanın meydana çıkması, böyle bir fırka teşekkülü siyasî hayatımızda mühim bir tekâmül safhası olacaktır. Bundan fazlasını yaptım. İlk günlerde dahilî, haricî siyaset aleyhinde, malî, iktısadî bütün yaptıklarımızın milleti içinden çıkılmaz bir çıkmaza soktuğu ittihamına karşı tam bir ay sesimi çıkarmadım. Bilmecburiye Sıvasta nutuk söyledim ve ondan beri de hiç söylemiyorum. Her gün memleketin köşesinde her gazetede arkadaşlarım diye kendilerini şerefyap ettikleri gazetelerinde her gün fırkamız, hükûmetimiz, şahıslarımız hakkında türlü neşriyat devam etmektedir. Hiç sesimi çıkarmadım. Eğer benim kadar mütehammil olurlarsa fırka hayatında, politika mücadelesinde çok tekâmül yapabiliriz. Temenni ederim ki benim kadar mütehammil olsunlar.

Halk fırkasından bahseder - ken zabıta vukuatını andıran bir çok teferruattan bahsettiler ki, bu yolda benim kendilerini takip etmeme imkân yoktur. Eğer bizim fırkada iseler mazbut adamlar olurlarmış ve eğer bizden çıkar da kendilerine girerlerse derhal şereflerine nakise gelebilecek isnadata maruz kalırlar - mış. Bu hükmü nerden çıkardılar. Derhatir ederlerki Cümhuriyet Halk Fırkasının hükûmeti Büyük Millet Meclisi doğru yoldan sapmış mutemetleri değil vekilleri bile yerinden kaldırarak hapisaneye atmıştır. (Alkışlar). Memleketin şu köşesinde bu köşesinde mutemet mümessil veya fırka teşkilâtına tâbi her hangi bir zavallı adamın hatasını bize hükûmete, rejime, rejim tabirini kendileri kullanmadılar, bütün bu teşkilâta isnat etmek zayıf anlayışıdır.

Bunları yapabilmek için biz - den maada bir muhatap bulmak lâzımdır. Biz azla kusur tutmayız, biz kusur gördüğümüzü behemehal iftiharla mahkûm ederiz. Bu bildikleri siyasî mücadelenin safahatındabizimkadar dürüstlük ve dürüst olmıyanlara karşı bizim kadar şiddet göstere bilirlerse kendilerini şimdiden tebrik ederim.

Bunlar öyle davalardır ki, her dava itham ve isnat yapılabilir amma böyle davalarda ahlâk dürüstlük ithamı bize yapılmaz. (Alkışlar)

Fethi Beyin Barem kanununundan rücuu hakikaten mahirane dir, memurinin maaşlarında Teadül kanunu üzerindeki ilk münakaşayı biz mi çıkardık, bu bizim yaptığımız bir kanundur. Tetkik olunacak bir meseledir diye hattâ bize taraftar olan gazeteler tarafından mı tahrik olundu. Asla. Şöhret sahibi olmak vaziyetinde bulunan arkadaşları süreti mahsusada tenkit olunacak bir mevzuumuzda diye Teadül kanununa temas etmeyecektiler, maahaza kendileri de ufak ta olsa bu teması büsbütün sevmiyorlar.

Emsal ve nisbet üzerinde düşüneceğiz ve tetkik edeceğiz manasile şimdiye kadar vaki olan bütün neşriyatı teyit ediyorlar. Ve tekrar mevzu bahsedeceklerini söylüyorlar. Anlıyorum. Evvelce mevzuu bahis buyurdular ki Maaşların Teadülü Kanununda rütbeli büyük makam sahibi olan zevata küçüklerden daha fazla zam yapılmış. Politika manevresi için hakikaten güzel mevzudur. Fakat böyle manevreli mevzular bulunduğu yerde tutunmak için şunu ve bunu memnun etmeğe ne çare bulacağım diye dermansızlıktan dizleri titriyen adamlara karşı yapılır. Biz doğru gördüğümüzü tek başımıza kalarak gene doğru diye ısrar ve sebat edecek adamlarız. (Bravo, alkışlar) Hayır efendim, büyük memurlara yapılan zam haksız değildir. Küçük refahını ve ihtiyaçtan müstağni olmalarını biz daima düşündük. Fakat burada daima ihmal gören ve böyle demagojiye zayıf olan adamları korkutmak endişesile ortaya sürülen küçük memurlar manevresinden dolayı büyük memurlar hakikaten çoktanberi mağdur kalmışlardır. İnsafla düşünmez misiniz? Kırk senelik bir memur ömrünün son zamanlarında altı yüz lira bir maaş çok mu görürsünüz? Muarız arkadaşlar insaf ile kendi maişetlerini temin etmek için ellerine geçip sırf paraların miktarını düşünsünler. Birinci dereceden maaş alan büyük memurlar memleket içinde nihayet on kişi kadardır. Bunlara altı yüz lirayı çok görmesinler. (Bravo sesleri, alkışlar).

Bu devletin idare hayatı kırk sene bir meslek uğrunda sağlam ihtisas kesbetmiş adamların omzuna dayanır. (Bravo sesleri) Memuriyet hayatı genç efendilerin istikbalini başka bir maişette aramaları için üç gün oturacakları bir menzil noktası değildir. Eğer büyük memurları terfih etmek esasından vazgeçerseniz devlet idaresinin bütün memurlarını genç ve çalışkan zamanlarını esaslı maişet ve meslek bulmak için israf etmek mecburiyetine de düşürmüş olursunuz. Bundan devlet batar, büyük memurlarımız ne kadar kuvvetli,ne kadar mütehassis ne kadar politika cereyanlarından ve her şeyden azade olursa devletin temeli de o kadar sağlam olur. Tekaüt kanununun münakaşasında bir tuzaktan sakındılar ve diğer bir tuzağı mahirane bir surette ayağımızın altına kaydırdılar. Sakındıkları tuzak mebuslar için de 'tekaüt hakkına sahip olup ta bu tekaütlük, meb'usluk müddetince temdit olunacağı mevzuuna temas etmemeleri ve yahut nakıs temas etmeleridir. Büyük Millet Meclisine senelerdenberi aza olan - lar bilirler. Memur iken meb'us olanların tekaüt maaşını almaları dün ve ya bugünün meselesi değildir. Bizim burada faal politika yapmadığımız zamanlarda cephede çalıştığımız vakitlerde Millet Meclisinin kabul ettiği kanunlar böyledir. Bu usulde tekaütlerine karşı her hangi bir itiraz ve izahatı hangi zabıt ceridesinde görebiliriz. Lütfen göstersinler?. Vekillerin tekaüt maaşını müdafaa etmeğe bizi mecbur etmeleri hakikaten mahiranedir. Maliye vekili arkadaşımız beyanatında bunları birer birer mevzuu bahsetmiştir. Bu meseleye arkadaşımın söylediği gibi vazifeten temas etmek zaruretinde kaldı, yoksa burada kendi tekaüt maaşlarımızı müdafaa etmek gibi bir vaziyete girmeden ihtiraz ederdik. Maahaza kendilerine bu imkânı yeniden vâsi mikyasta vereceğiz. Millet Meclisinin doğrudan doğruya kanun teklif etmek selâhiyetine malik - tirler, teklif buyursunlar tekaüt maaşlarımızı muhafaza etmek lâzım olduğunu isbat etmek için asla emek sarfetmek niyetinde değiliz.

Maliye vekili bu meselede vazife sevkile düşündüklerini söylemek mecburiyetindedir. Traktör ve çiftçi hayvanı münakasasında gösterdiklerini hepsinden daha eğlenceli ve daha mahirane bir manevra bulacaksınız. Ben programımızda traktör vergisi hakkında bililtizam bir şey söylemedim. Programı okuyup bitirdikten sonra traktör vergisini ne yapacağımızı sordular. İnsanlar nekadar dikkatli olsalar safiyane bir itimat ile musammem bir oyuna karşı kendilerini korumak için eksiklik gösterebilirler. ÇÇok güzel. Traktör için ne yapacağımızı sordunuz. Çiftçi hayvanı için ne yapacağımız sormadınız. Bililtizam traktör vergisini ehemmiyetsiz bulduğumuzu ve lâğvedeceğimizi bana bahsetmemiş olmanızı bulunmaz nimet ve surette yaptıkları program da mahiranedir.

Nutkun mabadı yarın

İsmet Paşanın nutkunu pek geç almağa başlıyan telgrafhane bundan sonraki kısmını sabah saat beşe kadar beklediğimiz hal de vermemiştir. Mabadini yarınki nüshamızda neşredeceğiz.

Sıhhiye müsteşarı dün Ankaraya gitti

Geçenlerde şehrimize gelen Sıhhiye müsteşarı Hüsamettin B. dün Ankaraya hareket etmiştir.

Hüsamettin B., umumî hıfzıs sıhha kanununun sureti tatbiki hakkındaki talimatnamenin çıkmak üzere olduğunu söylemiş ve etibbanın ihtisas vesikaları, fuhşun tahdidi, tedavi ve ilâç ücretlerinin tesbiti hakkındaki suallere ademi malûmat beyan etmiştir.

Müsteşar bey şehrimizde bulunduğu müddet zarfında sıhhî müessesatın vaziyetini tetkik etmiş ve ihtiyaçları ehemmiyetle nazarı itibara almıştır.

Bilhassa en çok rağbet bulan müesseseler meyanında olan Gureba hastanesinin daha mükemmel bir hale ifrağı ve tevsii tekarrür etmiştir.

Ankara ekspresi

Dün Ankara ekspresi ve konvansiyonel trenleri Eskişehirle Ankara arasında hatda yapılmakta olan tamirat dolayısile bir saat kadar tehirle gelmiştir.

Hasan Âli Bey

Maarif müfettişi umumilerinden Hasan Ali Bey bugün Ankaraya gidecektir. Hasan Ali B. Fransa ilk ve orta mekteplerî ile san'at ve ana mekteplerin - de yaptığı tetkikata ait raporları nı hazırlamıştır. Bunları Ankara da Maarif vekâletine verecek ve şifahi izahatta bulunacaktr.

Bir Hintli zengin şehrimizde

Dünkü Toros ekspresile Hindistanda Sör lâkabile maruf asıl zade sınıfına mensup Jan Mado ra isminde çok zengin bir zat şehrimize gelmiştir. Mumaileyh bugün Londraya hareket edecektir.

Belediyenin bir senelik kambiyo ihtiyacı

Belediye şubeleri bir sene zarfında ne gibi işler için, ne miktar kambiyoya htiyaçları bulunduğunu tespite başlamışlardır. Bâdema vekâletten her iş için ayrı ayrı müsaade istenmiyecektir.

Vekâletin bu sene zarfında kabul edeceği miktar dahilinde kambiyo muamelesi yapılacaktır.

Tek taksi hakkındaki itiraz istidaları

Belediyenin tek taksi hakkındaki kararı otomobil sahipleri tarafından hoşnutsuzlukla karşılanmıştı. Şimdiye kadar belediyeye şehrimizdeki garaj sahiplerî, otomobilcilerden bir çokları tarafından itiraz istidaları verilmiştir.

Belediye tek taksi hakkındaki kararını uzun tetkikler netice sinde verdiği kanaatındadır. Bunula beraber bu itiraz istidaları esaslı surette tetkik edilecek, haklı noktalar varsa tek taksi talimatnamesinde bazı tadilât yapılacaktır.

Çimento fabrikaları trüst mü yaptılar?

İstanbulda Kartal, Eski Hisar, Zeytinburunu, Aslan çimento fabrikalarının aralarında bir birlik yaptıklarını yazmıştık. Bu birlik çimento fiyatlarının yükselmesine sebep olmuştur. Piyasada söylenildiğine göre 120 kuruşa satılabilecek 50 kiloluk çimento torbaları 160 kuruşa kadar satılmaktadır. Bu pahalılık için Ticaret odasına bir çok şikâyetler yapılmıştır. Önümüzdeki pazartesi günü Ticaret odasında bir toplantı yapılarak mesele tetkik edilccektir.

Malûl gaziler kongresi

Malûl gaziler cemiyetinin yakında senelik kongresi toplanacaktır. Cemiyet kongre için hazırlıklara başlamıştır.

Verilen malûmata göre Avrupadaki malûline ait kanunlar terceme edilmektedir.

2000 lirasını çalmışlar

Sultanahmette Üçler mahallesinde oturan Ferit Bey çarşıdan geçerken meçhul iki sabıkalı tarafından mantarcılık suretile 2000 lirası alınmıştır

Erzurumda fennî aşı tecrübesi niçin yapılmamış?

Pendik serum darülistihzarı müdürü Etem Beyin bir cevabı

26 eylûl 1930 tarihli Yarın gazetesinde Safi Nüzhet imzası ile ve (Memleketin hayvanlarını tehdit eden korkunç vebayı bakarî Sıvasa doğru iniyor.) büyük başlığı altında sütunlar dolduran makalenin şahsıma taallûk eden, ilmî ve nezih olmıyan çirkin iftiralarına cevap vermek ıztırarındayım:

Ben, bu makale sahibinin zannettiği gibi vebayı bakarî aşısının tatbiki için değil, aşının sahai marazda da lâboratuar tecrübelerindeki muvaffakıyeti gösterip göstermediğini tecrübe etmek ve tatbik sahası aramak üzere Erzurum ve Hasankaleye gitmiştim. Fennî mevani dolayısile tecrübe imkânı hâsıl olmadı. Çünkü vebayı bakarîde yapılan bu ve bunun gibi bütün tecarip yazıyı yazan efendinin düşüncesi gibi basit bir mesele değildir. Bunun esbabı fenniyesini izah etmek için yevmî matbuat sütunları da kâfi değildir.

Eğer muarızım olan zat fennî münakaşaya girmek istiyorsa fen mecmualarımızın sahifeleri açıktır, bu gibi münakaşalar burada ve fen adamları huzurunda yapılır. Ancak şurada beyan edeyim ki vebayı bakarîye karşı aşı tecrübeleri, hassas uruku hayvaniye üzerinde ve aşı tedarik için de kâfi derecede kuvvetli ve saf bir virüs bulmakla ve daha bunun gibi bazı şeraiti fenniyenin mevcudiyet ve tahakkuku lâzımdır ki tecrübe tekemmül etsin ve binnetice aşı tecrübe sahasından emniyetle tatbik sahasına çıkabilsin. Muarızım bu ilmî esasatı idrak ve muhakemeden âciz olduğu gibi yalnız ismini öğrendiği förmüllü aşı hakkında bilgiden de kendini münezzeh gördüğü ifadesinden anlaşılmaktadır.

Nüzhet Efendi ile 1 ağustos 930 tarihinde ismini gizliyen efendiye hulâsai cevabım:

1 — Pasinlerdeki vebayı bakarînin seyrini, telefatın nisbetini, virusiyetin derecesini, hayvanatın hassasiyetini ve sair avamili fenniyeyi nazarı dikkate alarak tecrübenin bu sahada yapılmasına imkânı fennî olmadığına ilim adamı sıfat ve salahiyeti ile ben karar verdim ve avdet ettim.

2 — Pasinlere gittiğim tarihte ora mücadele heyeti hastalığı 11 köyde tesbit ve tedabiri fenniye tamamen tatbik etmişler ve sirayet ihtimali olan 38 köye de serumu vermişlerdi. Hastalık zail olmuştur diye avdet ettiğimi yazmak çirkin bir yalandır, ne gibi esbap ve avamili fenniye dolayısile avdet ettiğimi tekrarlamağa lüzum yoktur.

3 — Avampesendane ifadelerle şarktan avdetimde sıkı bir ketumiyet muhafaza ettiğimi imza sahibi efendi yazıyor, halbuki mezunen İstanbula gelen bir çok kıymetli meslektaşlar Pendik müessesesine kadar gelerek bu aşı hakkında malûmat edindikleri halde vazifesi İstanbulda olan Safi Nüzhet Efendi bir gün tenezzülen ve yahut telefonla olsun bize müracaatle ufak bir malûmat edinemedikleri halde bu baptaki ketumiyetimizi neye istinaden uydurdular.

4 — Hükûmetin kavanini mevzuası dahilinde bana verdiği binlerce lira harcırahın hedrolduğunu teessürle kaydeden muarızım bilmelidir ki kanunî istihkakımdan fazla bir metelik bile tahakkuk ettirilmemiştir.

5 — Bir kaç gün Erzurumda cümhuriyet otelinde, bir kaç gün de Hasankalede kaplıcalarda tenezzühten sonra avdet ettiğimi yazmak kadar çirkin bir iftira tasavvur edilmez.

Şarkta bulunduğum 12 gün zarfında bütün günlerim 80 kilometre bir saha dahilinde münteşir bulunan münten köylerde geçmiştir ki buna vazifei fenniye ve vataniyesini büyük bir feragati nefisle ifa etmekte bulunan oranın mücadele heyeti fenniyesi şahittir.

Tekrar ediyorum şahsiyattan içtinap eder, fennî münakaşaları yevmî gazetelerde değil, fen mecmualarında ve ilmî münazara usulü dairesinde yapmağa amade olduğumu beyan ederim.

Pendik Serom Darülistihzarı Müdürü: Etem

Sigara kâğıdı kaçakçılığı son günlerde arttı

Sigara kâğıdı kaçakçılığı eskisine nazaran artmıştır. Tütün muhafaza müdüriyeti geçen haftaiçinde kaçakçılık yapan bir kaç kadını yakalamıştır. Bunlardan Üsküdarda Züleyha ismin de bir kadının evinde 160 defter sigara kâğıdı yakalanmıştır.

Sigara kâğıdı kaçakçılığını yapanlar arasında vapur tayfaları bulunmaktadır. Bundanbirkaç gün evvel Ferdinant vapurunda 29 defter sigara kâğıdı, 35 paket Bulgar sigarası elde edilmiştir.

Mensucat komisyonu

İstanbul Ticaret adasında iki hafta evvel faaliyete geçen mensucat sanayii komisyonu büyütülmüştür. Bugün, komisyona çorapçıların, trikotajcıların mümessilleri de iştirak edecektir.

Komisyon tipleri, fiatları ve ameleleri tayin ve tahdit etmiye çalışmaktadır.

Mensucat sanayicileri arasındaki rekabet yıkıcı bir şekil almıştır. Bunun önüne geçilecektir.

Sanayi ve Maadin Bankası Müdürü

Sanayi ve Maadin Bankası umumî müdürü Sadettin Bey bankayı alâkadar eden işler hakkında vekillikle temasta bulunmak üzere bir kaç gündenberi Ankarada bulunmakta idi. Mumaileyh şehrimize gelmiştir.

Sadettin Beyin bir hafta on gün sonra tekrar Ankaraya giderek vekil Mustafa Şeref Beyle muhtelif meseleler hakkında görüşmsi muhtemeldir.

Fındık ihracatı

Fındık ihracatı son günlerde artmıştır. Her gün Karadeniz - den vasatî olarak şehrimize iki bin çuval fındık gelmektedir. İhracat en ziyade Mısır ve İtalyaya vaki olmaktadır.

Adanada kibrit fabrikası yapılacak

Aldığımız malûmata nazaran yeni kibrit şirketi Adanada da bir kibrit fabrikası açmağı kararlaştırmıştır.

Afyon kongresinde noktai nazarımız

Kânunuevvelde Cenevrede toplanacak olan beynelmilel afyon mürekkebatı tahdidi kongresinde tahdit aleyhine bulunmamız için Ticaret odasınca bir rapor hazırlanmıştı. Bu raporda afyon mürekkebatı sanayiinin tahdidine taraftar olursak bunun 1925 senesinde kabul etmediğimiz afyon ziraatinin tahdidine doğru bir adım demek olacağı yazılmaktadır. Halbuki Oda meclisi de şu endişededir:

Tahdide razı olmazsak diğer devletler bize karşı bir boykot kararı vermezler mi?

Bu yüzden bu meselenin yeniden tamik ve tetkikine başlanmıştır.

Neticede bir rapor hazırlanarak gene Oda meclisine verilecektir.

İmtihanlarda muvaffak olamıyan polisler

Polis mektebinin geçen sene ki tedrisatına iştirak eylediği halde son imtihanlarda muvaffak olamıyan 7 polis memuru vardır!.

Bu memurların, polislikle alâkaları katolunduğu gibi müddeti tedrisiye zarfında yeme ve içme bedeli olarak 300 lirayı müteaviz bir parayı tazmin etmeğe de mecbur bulunmaktadırlar. Bu efendiler tazminatı bizzat vermedikleri takdirde, para polisliğe kabulleri esnasında kendilerine kefil olan eşhastan alınacaktır.

Darpane müdürü

Bir aydanberi mezun bulunan Darpane müdürü Cemal B . tekrar vazifesine başlamıştır.

Şehrimizin Büyük bir müessesesi
İngilizceye ve bihakkın daktilografiye aşina bir
Fatura Memuru ACELE ARAYOR
İktidarını ispat ve ifayı hizmete kesbi liyakat edenlere dolgun maaş verilecektir.
Talîplerin (Fatura memuru) rumuzile İstanbul 176 numerolu posta kutusu adresine tahriren müracaatları.

Emniyet sandığı emlâk müzayedesi

Kat'î karar ilânı

Müzayede bedeli L.	İkraz No.	Merhunatın cins ve nevi ile mevkii ve müştemilâtı	Borçlunun ismi
365	9193	Hasköyde Hacışaban mahallesinde atik Sulak çeşme ve cedit Okmeydanı sokağında eski, 2, 4, ve yeni, 13 numaralı yüz yirmi altı arşın üzerinde ahşap iki katta altı oda, iki ufak sofa iki yüz kırk dört arşın bahçeyi havi bir hanenin tamamı.	M. Marinko
120	10099	Beylerbeyinde Havuzbaşında eski, 12—4 mükerrer 12—5 mükerrer 12-52 mükerrer maklûp numaralı yüzseksen sekiz arşın arsa üzerinde duvar bölmeleri mevcut olup ve üç dönüm bin dört yüz on iki arşın bahçeyi havi eseri ebniyenin tamamı.	İffet H.
155	12096	Eğrikapıda Hacı İlyas mahallesinde atik ve cedit Ebe sokağında harita 1 - 2 mevkiinde eski, 9, 11 ve yeni 9, 11 numaralı yüz otuz skiz arşın arsa üzerine mebni kâgir bir kattan ibaret sıvaları noksan bir ahırın tamamı.	Osman Ef.
280	12218	Eyipsultanda Kızılmescit mahallesinde kızılmesçit caddesinde eski, 86, 86 mükerrer ve yeni, 42, 44, 44 — 1 numaralı iki yüz on beş arşından ibaret münhedim hane arsasının tamamı. (Yalnız yan duvarları mevcuttur.)	Fuat Ef.
20	13552	Hasköyde Keçecipiri mahallesinde Halil Bey sokağında eski 11 ve yeni, 31 numaralı elli altı arşından ibaret ve beş arşın aralığı havi münhedim hane arsasının tamamı.	Rafail Ef.
90	15710	Üsküdarda Yeni mahallede karamanlı sokağında eski 27 ve yeni 21 numaralı altmış dokuz arşın üzerinde mebni kârgir bir kattan ibaret bir dükkânın tamamı.	Osman Ef
250	16473	Halıcıoğlunda Abdüsselâm mahallesinde Kumbaracı sokağında eski 163 ve yeni 151 numaralı elli yedi arşın üzerinde dört duvar üzeri kiremitsiz adi tahta ile örtülmüş bir hanenin tamamı.	Zehra ve Fatma Destine Hanımlar.
405	16770	Galtada Hacı âma mahallesinde Çeşme meydanı caddesinde eski ve yeni 22 numaralı yüz altmış arşından ibaret münhedim hane arsasının tamamı.	Halil Nuri Ef, Ayşe münevver H.
685	17141	Eyipsultanda Emirbuhari mahallesinde Kışla caddesinde eski, 53 ve yeni, 11 numaralı dört yüz beş arşın arsa üzerinde ahşap bir kattan ibaret moloz taşından adi bir asma odayı ve yedi yüz altmış beş arşın bahçeyi havi ot mağazasının tamamı.	Ahmet Ağa
4400	17603	Paşabahçesinde Köyiçi elyevm iskele caddesinde eski 1 ve yeni 26/1 numaralı yüz altmış iki arşın arsa üzerinde mebni kâgir üç kattan ibaret üstünde sekiz oda, koridor, bir mutfak ve yirmi dört arşın arsa üzerinde bir aptesane ve gusulhane ve yirmi arşın bahçeyi havi bir fırının tamamı.	Mehmet Cevdet B.
2065	17854	Kandillide mezarlık sokağında eski, 15 ve yeni, 6, 6—1, 6—2, 6—3, 6—4 numaralı iki yüz seksen arşın arsa üzerinde ahşap üç katta on yedi oda, bir sofa, bir kuyu yüz altmış beş arşın arsa üzerinde bir mutfak ve bir ahır ve iki dönüm bin yüz elli beş arşın zira bahçeyi havi bir köşkün tamamı.	Zahide H.
205	17913	Tophanede Karabaş Mustafa Ağa ve Beyazıt mahallesinde eski ve yeni, Lüleciarastasi ve Kale sokağında eski, 40, 40 mükerrer ve yeni, 15, 36 numaralı otuz arşın arsa üzerinde kâgir üç katta ve üstünde iki odayı ve arka cihetindeki sokağa müsadif bir ahırı havi bir dükânın üç hisse itibarile iki hissesi	Mehmet Ef.
158	18214	Edirnekapıda Çakırağa mahallesinde Hançerli kilise sokağında eski, 22 ve yeni, 28 numaralı altmış altı arşın arsa üzerinde mukaddema kâgir iki buçuk katta dört odayı havi iken üst katı yıkılmış yalnız iki oda, bir bodrum ve harap bir mutfağı havi bir hanenin tamamı.	Nesim Ef.
430	18295	Davutpaşada Davutpaşa mahallesinde Tarhana mektebi sokağında eski, 7, 7 ve yeni 7, 7—1 numaralı iki yüz yirmi altı arşın arsa üzerinde kâgir bir katta ahırı ve iki yüz yedi arşın arsa üzerinde samanlık ve arabalığı ve sekiz yüz kırk yedi arşın bahçeyi havi ahır ve arabalığın tamamı.	Hüseyin Kâmi B.
1500	18548	Galatada Yenicami mahallesinde Ayazma ve Çeşme sokağında eski 8, 10, 8 mükerrer 13 ve yeni 10, 12, 13 numaralı yüz elli arşından ibaret münhedim hane arsasının dört yüz hisse itibarile üç yüz elli dokuz tam ve üç sehminin yedi hisse itibarile beş hissesi.	Mazato Yoda Simail Yoda.

Yukarda cins ve nev'ile semti ve numaraları muharrer emvali gayri menkulenin icra kılınan alenî müzayedeleri neticesinde hizalarında gösterilen bedellerle müşterileri üzerinde takarür etmiş ise de mezkûr bedeller haddi lâyıkında görülmediğinden tekrar on beş gün müddetle ilân edilmelerine karar verilmiş ve 18 T—Evvel 930 tarihine müsadif Cumartesi günü kat'i kararlarının çekilmesi takarrür eylemiş olduğundan yevmi mezkûrda saat on dörtten on altıya kadar Sandık idaresine müracaat eylemeleri lüzumu ilân olunur.

FRANSIZ TABİİ MADEN SUYU
VICHY CÉLESTINS
Damla - Şeker hastalığı - Alâmı mafsaliye
VICHY - ETAT MUSTAHZERATI
VICHY-ETAT TUZU — Vichy suları hülâsası, kalevi su yapmak için tabii tuz.
VICHY-ETAT PASTİLLERİ — Yemekten sonra 2 veya 3 tane alındıkta Hazmi teshil eder.
VICHY-ETAT KOMPRİMELERİ — Bizzat hazmedici gazözlü suyu yapmak için
Taklitlerden ve başka markalardan sakınınız.

İstanbul limanı sahil sıhhiye merkezi başudtabipliğinden:

Müstahdimin ihtiyacı için münakasa suretile 125 takım elbise ve o mikdarda kasket yaptırılacağından münakasa günü 11 teşrinievvel 1930 tarihine müsadif cumartesi olarak tesbit edilmiştir.

Taliplerin mezkûr elbiselere ait şartname ile kumaşı ve elbise numunesini görmek üzre her gün Galata'da Kara Mustafa paşa sokağında kâin levazım ve mubayaa memurluğuna ve münakasayı iştiraketmek üzrede yevmi mezkûrda saat 14 de komisyona müracaatları ilan olunur.

BİN SÖZ
BİR RESİM

GÜNÜN SİNEMASI
Milliyet

CUMARTESİ
4 T. EVVEL 930

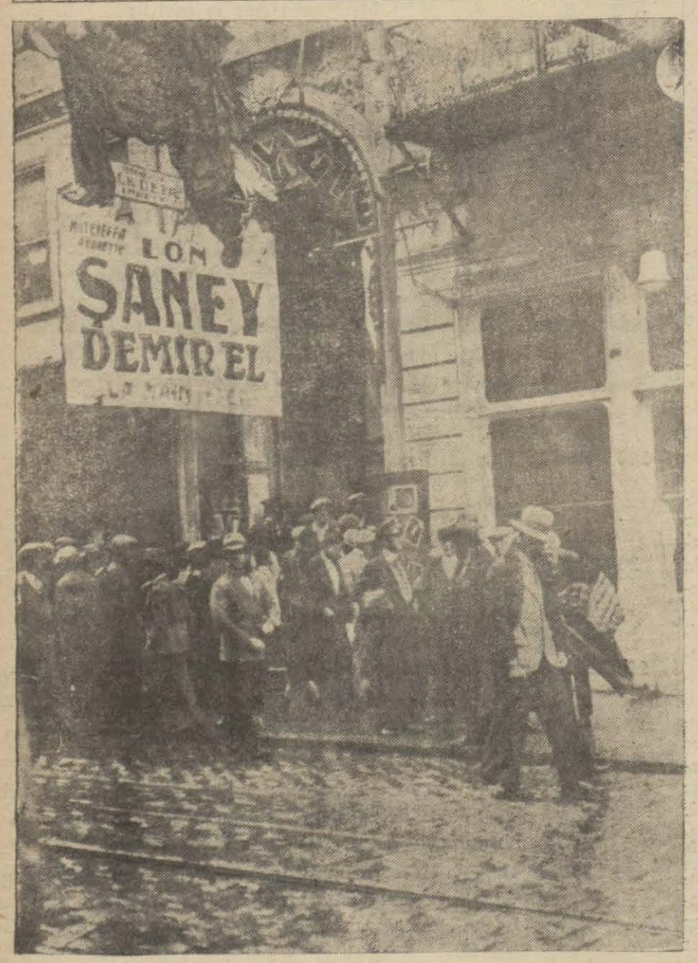

Dünkü cuma günü havanın yağmurlu olması dolayısile halk sinemalara fazla bir ragbet gösterdi.

Dün şehrimize gelen Rus filosu efradı dün şehrimizin müntahap yerlerini gezmişlerdir

Şehrimizin muhtelif mahallerinde inşaat faaliyetine devam edilmektedir.

Tahlisiye U. müdürlüğünden:

Kumaşı dairede mahfuz ve memhur numunesine tevfikan idarenin irae edeceği fabrikadan alınmak üzre idare müstahdemini için 230 ilâ 260 takım kışlık elbise ile aynı mıktarda kasket imali alenî surette ve 20 gün müddetle münakasaya konulmuştur.

19 teşrinievvel 930 tarihine müsadif pazar günü saat 14 de ihalesi icra kılınacağından taliplerin bubaptaki şartnameleri görmek üzre Galatada Rıhtım caddesindeki idarei merkeziyeye müracaatları.

Doktor
HAFIZ CEMAL

Cumadan maada günlerde öğleden sonra saat (14 - 16) da İstanbul Divanyolunda (118) numerolu hususî kabinesinde hastaların kabul eder.

Telefon: İstanbul 2389

Hariciye Vekâleti Levazım Muduriyetinden

Mıktarı	Cinsi	teslim maballi
50 ton	Kok	Vekâlet
25 „	Antirasit	Misafirini ecnebiye konağı
2000 okka	Mangal kömürü	„ „ „ „ „
4000 „	Odun	„ „ „ „ „

Yukarıda miktarları gösterilen mahrukat Teşrini evvelin 23üncü günü ihale edilmek üzere müzayedeye konulmuştur.

İtaya talip olanların şeraitini anlamak için Levazım Müdürlüğüne ve ihale günü de mübayaat komisyonuna müracaatları lüzumu ilân olunur.

Şeker hastalarına müjde yerli mamulâtı halis ve **TAZE HASAN GLUTEN EKMEGI** 25 Kuruş HASAN ECZA deposunda

Avrupa'nın terkibi meçhul Gluten ekmekleri yerine gayet nefis ve bilhassa her gün taze olarak istihzar edilen ve tazeliğini on gün muhafaza eden Hasan Gluten ekmekleri büyük rağbet görmektedir.

Gümrükler Muhafaza Mudurluğunden:

Gümrük Muhafaza memurları için 9 milimetre çapında münasip mikdarda pazarlıkla parabellum tabancası mübayaa olunacaktır. Talipleri müdüriyette mahfuz şartnamesini şimdiden alabilirler. Pazarlık günü olan 6 teşrinievvel 930 pazartesi günü saat 14 de Gümrük Muhafaza müdürlüğünde müteşekkil komisyona teminatlarile müracaatları.

Hiç beklenilmediği bir zamanda birdenbire zengin olmak ancak Tayyare Piyongo bileti almakla kabildir. Onun için:

TAYYARE PİYANGOSU

BILETINI ALINIZ.
3 ÜNCÜ KEŞIDE 11 TEŞRİNİ EVVEL 1930 DADIR.
Büyük Ikramiye
40.000 Liradır

Asgari	Azami	Nev'i
75200	95000	Ekmek
13700	17200	Koyun eti
5850	10150	Sade yağı

İzmir mektepler mübayaa komisyonundan:

İzmir leyli mekteplerinin 1 haziran 931 tarihine kadar ihtiyaçları olan yukarıda isim ve mıkdarları yazılı erzak 22-9-930 tarihinden 14-10-930 tarihine kadar kapalı zarf usulile münakasaya konulmuştur. Şeraiti anlamak isteyenlerin Erkek Lisesinde müteşekkil mübayaa komisyonuna müracaatları lâzımdır. Teminat akçe ve mektupları ihaleden bir gün evveline kadar İzmir mektepler muhasebeciliğine teslim edilmesi şarttır. İhale 14-10-930 salı günü saat 15 de erkek lisesinde icra kılınacaktır.

Emniyet sandığı müdürlüğünden:

Kadriye Hanımın 17672 ikraz numaralı deyn senedi mucibince Emniyet sandığından istikraz eylediği meblağ mukabilinde sandık namına merhun bulunan Beylerbeyinde Bürhaniye mahallesinde Halit Bey elyevm Bayır sokağında eski 2 mükerrer ve yeni 36, 36-1 numaralı yüz altmış sekiz arşın arsa üzerinde ahşap iki katta ve iki kısımdan ibaret altı oda, iki sofa, bir mutbah, bir tulumbalı kuyu ve otuz arşın üzerinde bir mutbah ve beş dönüm iki yüz iki arşın bahçeyi havi bir hanenin tamamı vadesi hitamında borcun ödenmemesi hasebile müzayedeye çıkarılarak bin iki yüz yetmiş bir lira bedel mukabilinde müşterisi Mustafa Eşref Bey namında kat'i kararı çekilmiş ise de mumaileyh mezkûr haneyi teferruğdan imtina eylediğinden icra kanunu mucibince tekrar 20 gün müddetle müzayedeye çıkarılarak 22 teşrinievel 930 tarihine müsadif çarşamba günü saat on altıda kat'i kararı çekileceğinden talip olanların yevmi mezkûrda sandık idaresine müracaat eylemeleri lüzumu ilân olunur.

NİŞANTAŞINDA
ŞİŞLI TERAKKİ LİSESİ
LEYLİ NEHARÎ KIZ ERKEK
Telefon: Beyoğlu 2517
Teşkilâtını tevsi ederek "YUVA„ ve " İLK „ sınıfları ile " KIZ LEYLİ„ dairesini ittisalindeki (eski 15 inci mektep) binasına nakletmiştir.
Ana - ilk - orta - lise
Sınıflarına talebe kaydetmektedir. Her gün 10dan 16 ya kadar (Şekayık caddesinde Halil Rifat paşa konağında) müdürlüğe müracaat

Teşviki Sanayi
BİÇKİ DİKİŞ MEKTEBİ Müdürlüğünden:
8 teşrinievvelde derslere başlanacaktır. Talebe kaydı devam etmektedir. İstiyenlere meccanî matbu program verilir. Çemberlitaş ile Çarşıkapı arası Telefon: İstanbul 2994

İstanbul ziraat mektebinden:

Mektebe kayt ve kabul edilmek üzre vesikalarile müracaat etmiş olan orta mektep mezunu efendilerin muayenei tıbbiyeleri icra olunmak için işbu teşrinievvelin 9 cu perşembe günü sabahleyin saat 10 da Sultanahmet'de Kabasakal'da Vilâyet baytar müdiriyeti dairesinde isbatı vücut ...leri.

Kars vilâyeti daimî encümeninden:

Yol inşaatında istimal edilmek üzere mübayaa ve imaline lüzum hâsıl olan iki buçuk kiloluk bir tarafı keskin diger tarafı düz olmak üzere bin adet taş kırma çekici yirmi gün müddetle münakasaya vaz'ına karar verilmiştir. Talip olanların münakasa şartdamesini almak ve pey sürmek üzere ihale tarihi olan 13-10 930 pazrtesi günü saat ondörde kadar Kars encümeni daimisine

Evkaf umum mudurluğunden:

Evkaf umum müdürlüğü teftiş heyetinde münhal bulunan iki müfettiş muavinliğine, memurin kanunundaki sair şeraiti haiz olmakla beraber yaşları 23 ten az ve 35 ten fazla olmamak üzre âli bir mektep mezunlarından olup ta iptidaen memuriyete dahil olacaklardan namzet olarak alınacağından talip olanların 15-10-930 çarşamba günü saat on yediye kadar, bir arzuhal ile Ankarada umum müdürlüğe ve İstanbulda Evkaf müdürlüğüne müracaat etmeleri-

Arzuhale: Mektep şehadetname veya tasdiknamesi ve nüfus kâğıdı asıl veyahut musaddak suretlerile memurin kanununun dördüncü maddesinin B, C, H, V, Z, fıkraları mucibince muktazi vesaikin raptı ve adreslerin açık yazılması lâzımdır.

Muavinliklerin asıl maaşı 35 liradır. Teftişte bulundukları vakit ayrıca harcırah ve yevmiye alırlar.

Talipler müteaddit olur ve şehadetname dereceleri müsavi bulunursa aralarında imtihan yapılacağından tasdiknamelerde şehadetname derecesinin tasrih ettirilmesi icap eder.

Tekirdağ vilâyeti daimî encümeninden:

57+82 Eb'adında birinci hamur kâat	80	top
57+82 „ „ ikinci hamur kâat	80	top
kaplık kâat	1000	tabaka
renkli kâat	1000	tabaka
küçü zarf	1000	adet
Davetiye	12	düzine
kartvizit	5	düzine

Vilâyet matbaasi için yukarıda miktarı yazılı kırtasiyenin Matbaaya teslimi 21 gün müddetle aleni münakasaya konulmuştur. taliplerin yevmü ihale olan 15-10-930 Çarşamba günü saat onbeşte Daimî Encümende hazır bulunmaları ilân olunur.

Vilâyet daimî encümeninden:

Anadoluhisarında Göksu deresinin dört kardeşler ilerisinde Alibaba bostanından bed ile derenin denize akdığı mahalle kadar seylapdan teraküm eden kumların resmi nisbîsi 15-teşrinievvel-930 çarşamba günü saat on bire kadar müzayedeye konulmuştur taliplerin encümeni vilâyete müracaatları.

İstanbul belediyesi ilânları

İstanbul belediyesinden: Fatih yangın yerinde Molla Uhveyn mahallesinda 3374-3375, 3378 numaralı arsalar arasında 16.96 metre murabbaı yüzsüz arsanın metre murabbaına 3 lira kıymet takdir olunarak satılmak için alâkadarları arasında açık müzayedeye konmuştur: Taliplerin şartnameyi görmek için her gün müzayedeye girmek için ihale günü olan 25 teşrinievvel 930 cumartesi günü levazım müdürlüğüne gelmeleri.

* * *

Istanbul belediyesinden: Çukur Bostan istinat dıvarile Çukur Bostan arasında ve Edirne kapıda Hatice sultan mahallesinde takriben 160,00×15,00 eb'adında bostan olarak kullanılabilecek mahal kiraya verilmek için açık müzayedeye konulmuştur. Taliplerin şartnameyi görmek için her gün müzayedeye girmek için ihale günü olan 25 teşrinievvel 930 cumartesi günü levazım müdürlüğüne gelmeleri.

* * *

Fatih kaymakamlığından: 436 lira 36 kuruş keşifli Yeni kapı al boyacılar sokağına adi kaldırım inşası kapalı zarfla münakasaya konulmuştur. Münakasa 25 - 10 - 930 cumartesi günü saat 14 te yapılacaktır. Taliplerin zarflarını muayyen vakte kadat encümene tevdi

Rakıya kıymet veren yalnız rayiha ve lezzeti değil, kimyevî terkibinin safiyetidir

Rayiha ve lezzeti en nefis ve kimyevî terkibi en temiz rakıdır

NAİM VAPURLARI
İzmir Postası
Seri, Lüks ve muntazam
ADNAN vapuru teşrinievvelin
5 inci pazar
günü 16 da Galata rıhtımından hareketle (İzmire) ve Salı günü İzmirden İstanbula hareket eder.
Galata gümrük karşısında Site Fransez hanında 12numarada Umumi acantalığına müracaat. Telefon

SEYRİSEFAİN

Merkez Acenta; Galata köprü Başında; Beyoğlu 2362 Şube acentesi; Sirkeci'de Mühürdar zade hanı altında. Telefon Ist. 2740

Badema Antalya postaları yapılmıyacaktır.

5 Teşrinievvel pazar İzmit postası yapılmıyacaktı

İzmir sür'at postası (Gülcemal) vapuru 6 teşrini evvel pazartesi 14,30da Galata rıhtımından kalkarak Salı sabahı İzmir'e varır ve çarşamba 14,30 da İzmir'den kalkarak perşembe sabahı gelir.

Vapurda mükemmel bir orkestra ve cazbant mevcuttur.

Bozcaada postası (GELİBOLU) vapuru 4 teşrinievvel cumartesi 17 de idare rıhtımından kalkarak Gelibolu Lapseki Çanakkale İmroz Bozcaadaya gidecek ve dönüşte Çanakkale Lâpseki Geliboluya uğrayarak gelecektir.

6-7. teşrinievvel 1930 erkeklere 8. Teşrinievvel 1930 kadınlara Türkiye Seyrisefain idareşi mütekaidin eytam ve eramilin eylül 930 maaşları balâda muharrer günlerde verileceğinden eylül 930 yoklama ilmühaberlerini yaptırmış oldukları halde mezkûr günlerde gelmeleri ilân olnur.

ALEMDAR ZADELER VAPURLARI
Seri, lüks karadeniz postası
Bülent vapuru 5 teşrinievvel
PAZAR
günü akşamı saat 18 de Sirkeci rıhtımından hareketle (Zonguldak, İnebolu, Ayancık Samsun, Ordu, Giresun, Trabzon Rize ve Hope) ye azimet ve Vakfıkebir, Görele ve Ünyeye uğrayarak avdet edecektir.
Muracaat mahalli: İstanbul Meymenet hanı altındaki yazıhane. Telefon İstanbul 1151